

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Účetní a daňové dopady tvorby opravných položek a odpisů pohledávek

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Jitka MATOUŠKOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Radka VEJMELKOVÁ**

Znojmo, 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Účetní a daňové dopady tvorby opravných položek a odpisů pohledávek zpracovala samostatně pod odborným vedením vedoucí bakalářské práce Ing. Radky Vejmelkové a že veškeré použité zdroje jsem uvedla v Seznamu použité literatury.

Ve Znojmě dne 15. 4. 2021

.....

Jitka Matoušková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí Ing. Radce Vejmelkové za cenné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině a přátelům za podporu při psaní bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Jitka MATOUŠKOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Účetní a daňové dopady tvorby opravných položek a odpisů pohledávek
Název (v angličtině)	Accounting and tax impacts of making adjusting entries and writing off receivables

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Provést analýzu tvorby opravných položek a odpisů pohledávek v konkrétní účetní jednotce, navrhnout variantní řešení a zhodnotit dopad na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů.

Postup práce:

1. Zpracování literární rešerše.
2. Provedení analýzy tvorby opravných položek a odpisů pohledávek.
3. Vyhodnocení provedené analýzy.
4. Návrh variantního řešení.
5. Zhodnocení dopadu na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů.

Metody: literární rešerše, analýza, deskripce

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2020 s přehledy a komentáři změn*. Olomouc: ANAG, 2020. 343 s. ISBN 978-80-7554-248-9.
2. DRBOHLAV, Josef a Tomáš POHL. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 241 s. ISBN 978-80-7357-599-1.
3. KOUT, Petr a Tomáš LÍBAL. *Komplikované účetní případy a jejich daňové dopady*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: 1. VOX, 2017. 360 s. ISBN 978-80-87480-55-7.
4. PILAŘOVÁ, Ivana a Jana PILÁTOVÁ. *Účetní závěrka, základ daně, finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2018*. 9. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: 1. VOX, 2018. 202 s. ISBN 978-80-87480-69-4.
5. ŠTOHL, Pavel. *Daně 2020*. 7. vyd. Znojmo: SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ ZNOJMO, 2020. 197 s. ISBN 978-80-7610-002-2.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2020

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2021

Jitka MATOUŠKOVÁ
student

Ing. Radka VEJMELKOVÁ
vedoucí bakalářské práce

doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
garant studijního oboru

doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
rektorka SVŠE Znojmo

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zaměřuje na účetní a daňové dopady tvorby opravných položek a odpisů pohledávek. Hlavním cílem práce je provést analýzu tvorby opravných položek a odpisů pohledávek, navrhnout variantní řešení a zhodnotit dopad na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů.

V teoretické části je vymezen právní vznik pohledávek, jsou popsána legislativní ustanovení nezbytná k posouzení daňové a účetní uznatelnosti opravných položek a odpisů pohledávek.

Praktická část se věnuje popisu účetní jednotky, je provedena analýza současného stavu tvorby opravných položek a odpisů pohledávek. Je navrženo několik variant řešení tvorby opravných položek, zhodnocen dopad na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů. V závěru je proveden výběr doporučené varianty.

Klíčová slova: věřitel, dlužník, pohledávky po splatnosti, opravné položky k pohledávkám, odpisy pohledávek

ABSTRACT

The bachelor thesis focuses on accounting and tax impacts of making adjusting entries and writing off receivables. The main objective of the thesis is to carry out analysis of making adjusting entries and writing off receivables, to suggest optimal solution and to evaluate the impacts on the bottom line of the profit and loss account as well as on the tax basis.

The theoretical part defines the legal origin of adjusting entries and describes the legislation necessary to assess the tax and accounting eligibility of adjusting entries and writing off receivables.

The practical part deals with the description of an accounting entity and analyses the current state of making of adjusting entries and writing off receivables. On the basis of the analysis results, several methods of making adjusting entries are proposed. Further, their impact on the bottom line and tax basis is evaluated. In the conclusion the optimal method is recommended.

Key words: creditor, debtor, overdue receivables, adjusting entries to receivables, writing off receivables

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	10
3	TEORETICKÁ ČÁST	11
3.1	VZNIK POHLEDÁVKY	11
3.2	ZÁPOČET POHLEDÁVEK	12
3.3	VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK A BĚH LHŮT	13
3.3.1	Insolvenční řízení	14
3.3.2	Soudní řešení	15
3.3.3	Rozhodnutí o prominutí pohledávky	16
3.4	ODPISY POHLEDÁVEK	17
3.5	INVENTARIZACE POHLEDÁVEK	20
3.6	TVORBA OPRAVNÝCH POLOŽEK	20
3.6.1	OP k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení dle § 8	23
3.6.2	OP k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994 dle § 8a	24
3.6.3	OP k pohledávkám z titulu ručení za clo dle § 8b	25
3.6.4	OP k pohledávkám malého rozsahu do 30 000 Kč dle § 8c	25
3.6.5	Účetní opravné položky	26
3.7	VLIV TVORBY OPRAVNÝCH POLOŽEK A ODPISŮ POHLEDÁVEK NA VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ A ZÁKLAD DANĚ Z PŘÍJMŮ	27
3.8	SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	28
4	PRAKTICKÁ ČÁST	29
4.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE O ÚČETNÍ JEDNOTCE	29
4.2	ANALÝZA	30
4.2.1	Skladba a vymáhání pohledávek	31
4.2.2	Tvorba opravných položek	33
4.2.3	Rozbor skladby opravných položek	35
4.2.4	Odpisy pohledávek	41
4.3	VYHODNOCENÍ PROVEDENÉ ANALÝZY	43
4.4	NÁVRHY VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ	44
4.4.1	Varianta A	44
4.4.2	Varianta B	46
4.4.3	Zhodnocení dopadu na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů	48
4.5	ZHODNOCENÍ A VÝBĚR ŘEŠENÍ	49
4.5.1	Výběr řešení	50
4.6	SHRNUTÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI	51

5	ZÁVĚR.....	52
6	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	54
7	SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ.....	56
8	SEZNAM ZKRATEK.....	57
9	SEZNAM PŘÍLOH	58
10	PŘÍLOHY	59

1 ÚVOD

Slovo pohledávka je neoddělitelně spojeno se slovem závazek. Na straně jedné vznikne závazek neboli dluh, kterému by měl dlužník dostát se ctí a uhradit jej, na straně druhé poskytovateli vznikne pohledávka. V naší ekonomické praxi je neodmyslitelně spjat vznik pohledávky s právem vymáhat její uhrazení v případě, že dlužník nedostojí svému slibu ji zaplatit.

V bakalářské práci se budu zamýšlet nad tím, jak optimálně nastavit pravidla pro tvorbu opravných položek a odpisů pohledávek. Co může ovlivnit vymahatelnost pohledávek. Co dělat, aby v účetní jednotce byla zdravá struktura pohledávek.

Většina firem v dnešní době řeší otázku správného vykázání účetního výsledku hospodaření, jenž je potažmo podkladem k správnému určení základu daně z příjmů. Jedním z možných nástrojů ovlivnění účetního výsledku hospodaření je tvorba opravných položek a odpisů pohledávek. Budu hledat optimální variantu, která bude nejlépe splňovat podmínku věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví. Velkou měrou tomu právě přispívá zvolená metoda tvorby opravných položek a odpisů pohledávek.

Důležitost tvorby opravných položek a odpisů pohledávek se liší nejen podle velikosti účetní jednotky, ale také podle nastavené politiky vymáhání pohledávek. Zda firma k vymáhání pohledávek využívá právních služeb či si tuto činnost řídí sama v rámci své vnitřní struktury.

Téma bakalářské práce jsem si zvolila za účelem prohloubení znalostí potřebných k výkonu své profese. Důležitým aspektem této problematiky je právní určení vzniku pohledávek, zaúčtování pohledávek, možnosti vzájemného započtení pohledávek a závazků a přesné určení běhu promlčecích lhůt u nevymožných pohledávek v praxi. Správné stanovení těchto lhůt je důležité při tvorbě zákonných a účetních opravných položek, potažmo s tím související daňové uznatelnosti odpisů pohledávek. Vhodné nastavení tvorby opravných položek a odpisů pohledávek je pro mnoho účetních jednotek významný nástroj k ovlivnění výsledku hospodaření, respektive částky k následnému rozdělení výsledku hospodaření. Dále při efektivním využívání ustanovení Zákona o rezervách lze tvorbou zákonných opravných položek dosáhnout korekce základu daně z příjmů. V praktickém využití je to ovšem velmi složitá a časově náročná činnost jak pro účetní, tak i manažery.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Hlavním cílem bakalářské práce „Účetní a daňové dopady tvorby opravných položek a odpisů pohledávek“ bude zhodnotit dopad jednotlivých variantních řešení na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů.

V teoretické části budou vymezeny pomocí literární rešerše základní pojmy a pravidla pro tvorbu opravných položek a odpisů pohledávek. Budou popsána důležitá ustanovení a zákonné paragrafy potřebné k určení daňové uznatelnosti jak opravných položek, tak i odpisů pohledávek.

V praktické části bude provedena analýza tvorby opravných položek a odpisů pohledávek v konkrétní účetní jednotce. Bude popsán dosavadní způsob řešení daného tématu a proveden rozbor skladby pohledávek, která má významný vliv na jejich vymahatelnost. V rámci vyhodnocení provedené analýzy dojde k posouzení dosavadního způsobu řešení této problematiky, bude navrženo několik variant řešení spočívajících v nastavení rozdílných podmínek při tvorbě opravných položek k pohledávkám. Bude učiněn návrh na změnu v rámci odpisů pohledávek, zhodnocen dopad na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů. V závěru bude proveden výběr nejvhodnější varianty řešení.

3 TEORETICKÁ ČÁST

Skutečností, která podmiňuje tvorbu opravných položek a odpisů pohledávek, je, že dlužník neuhradí svůj závazek vůči věřiteli. V tomto okamžiku vše začíná. Symbolicky se nám nabízí možnost spojit to s parémií uvedenou v § 3 odst. 2 písm. d) NOZ, jež zní: „daný slib zavazuje a smlouvy mají být splněny“ (Občanský zákoník, c1999-2020).

3.1 Vznik pohledávky

„Pojem pohledávka je v právu chápán jako právo, které vzniká jednomu účastníku vůči druhému účastníku. Obsahem práva je vyžadovat určité přesně vymezené plnění, a to z určitého právního důvodu. Účastníky tohoto právního vztahu nazývá právo věřitel a dlužník“ (Drbohlav a Pohl, 2011, s. 17). Jak uvádí Drbohlav a Pohl (2011, s. 17), u vzniklé pohledávky je důležitá její splatnost, tj. den, kdy musí dlužník uhradit svůj závazek vůči věřiteli. Toto ustanovení platí jak pro pohledávky peněžité, tak i nepeněžité.

Drbohlav a Pohl (2011, s. 21) se zabývají otázkou, kdy lze pohledávku zachytit v účetnictví. Rozlišují pohledávky na dlouhodobé a krátkodobé. Záleží především na době splatnosti pohledávky v okamžiku, ke kterému se sestavuje účetní závěrka. Pokud je splatnost delší než jeden rok, jedná se o dlouhodobou pohledávku. Pokud je splatnost jeden rok a kratší, jedná se o krátkodobou pohledávku.

„Pohledávky za odběrateli se účtují do výnosů v okamžiku jejich vzniku, a to bez ohledu, kdy budou uhrazeny“ (Štohl, 2020, s. 94). Obdobně popisují účetní výnos Drbohlav a Pohl (2011, s. 21), kdy tvrdí, že výnos podléhá dani z příjmů bez ohledu na to, kdy bude pohledávka zaplacená.

V případě, že společnosti prodávají zboží nebo služby na fakturu, dochází v podstatě k poskytnutí obchodního úvěru. Poskytnutí obchodního úvěru vyžaduje nastavení určitých pravidel a zodpovězení několika otázek, a to např. (Brealey, Myers and Franklin, 2011, p. 760):

- Jakou délku splatnosti je vhodné nastavit? Bude nabízena sleva při rychlé platbě?
- Je požadováno sepsání smlouvy nebo stačí podepsat doklad o převzetí?
- Jaká je platební morálka odběratele? Jak vysoký úvěr je možné poskytnout?
- Jak se bude postupovat v případě nesplacení pohledávky?

Vzhledem k platební morálce ekonomických subjektů často dochází v naší tržní ekonomice k druhotné platební neschopnosti a ta vede k nesplacení závazků vůči věřitelům. Někdy je to bohužel i cílená praxe nepoctivých podnikajících subjektů a občanů. V takovém případě, pokud dojde k neuhrazení splatné pohledávky, jak zmiňují Drbohlav a Pohl (2011, s. 25), je poplatníkovi umožněno zmírnit vliv dopadu nezaplacených pohledávek. „Zákon o daních z příjmů umožňuje poplatníkům za vymezených podmínek jednorázový odpis pohledávek po lhůtě splatnosti do daňových nákladů a v rámci ZoR je upraven postup pro vytváření opravných položek k nepromlčeným pohledávkám po datu splatnosti, jakož i k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení, na vrub daňově uznatelných nákladů. ZDP stanoví rovněž pravidla pro uplatnění daňově uznatelných nákladů při postoupení pohledávky nebo při vkladu pohledávky“. Drbohlav a Pohl upozorňují na to, že odepisovat lze daňově jen ty pohledávky, které se nedají po právní stránce zpochybnit.

3.2 Zápočet pohledávek

Jak uvádí Sedláková a Cardová (2020, s. 145), pokud si smluvní strany dluží plnění stejného druhu, tak může jakákoliv strana vzájemně započíst pohledávky a závazky vůči druhé straně. Podmínkou je, že straně, která navrhuje započtení, vznikne právní nárok na uspokojení pohledávky a plnění dluhu. Započtení může nastat pouze ve vzájemné výši pohledávek vůči dluhům. Rozdíl je pak jedna nebo druhá strana povinna uhradit.

Je příhodné toto konstatování doplnit o poznatek z praxe, kde často dochází k mylné interpretaci ustanovení § 1982 Občanského zákoníku. „Dluží-li si strany vzájemně plnění stejného druhu, může každá z nich prohlásit vůči druhé straně, že svoji pohledávku započítává proti pohledávce druhé strany. K započtení lze přistoupit, jakmile straně vznikne právo požadovat uspokojení vlastní pohledávky a plnit svůj vlastní dluh. Započtením se obě pohledávky ruší v rozsahu, v jakém se vzájemně kryjí; nekryjí-li se zcela, započte se pohledávka obdobně jako při splnění. Tyto účinky nastávají k okamžiku, kdy se obě pohledávky staly způsobilými k započtení“ (Občanský zákoník, c1999-2020). Tudiž pohledávky i závazky musí být splatné. Jen tehdy je možné provést započtení jednou stranou s tím, že je to druhé straně oznámeno. Pokud nastane situace, kdy je zapotřebí započíst pohledávky a závazky, jež v daný okamžik nejsou splatné, je nutné si vyžádat souhlas druhé strany s tímto započtením.

Celou situaci lze popsat následující Tabulkou 1, kde jsou zachyceny jednotlivé možnosti řešení započtení.

Tabulka 1: Podmínky vzájemného zápočtu

Pohledávka	Závazek	Vzájemný zápočet
Splatná	Splatný	Jednostranný zápočet na vědomí druhé straně
Splatná	Nesplatný	Vzájemný zápočet se souhlasem druhé strany
Nesplatná	Splatný	Vzájemný zápočet se souhlasem druhé strany
Nesplatná	Nesplatný	Vzájemný zápočet se souhlasem druhé strany

Zdroj: Vlastní zpracování

3.3 Vymáhání pohledávek a běh lhůt

Vymáhání pohledávek je v praxi složitý proces. Záleží na typu společnosti, v jakém odvětví národního hospodářství se pohybuje a vůči komu jí vznikají pohledávky. Dle tohoto rozlišení si jednotlivé firmy nastavují optimální politiku řízení pohledávek, jejich kontroly a vymáhání. Velké firmy mají zřízena vlastní právní oddělení, menší si najímají osoby způsobilé k vymáhání pohledávek.

Dle názoru Drbohlava a Pohla (2011, s. 17) pokud není pohledávka uhrazena ve splatnosti, právo vymáhat pohledávku je na straně věřitele. Dále je vhodné poukázat, že den splatnosti závazku, tzn. kdy dlužník měl dluh uhradit nebo splnit, je ten den, kdy právo mohlo být vykonatelné. Není podstatné, zda tak věřitel učinil (Drbohlav a Pohl, 2011, s. 35).

Drbohlav a Pohl (2011, s. 33) kladou důraz při vymáhání pohledávek na čas, který hraje významnou roli. Může nastat varianta prekluze, tj. zánik práva uplynutím času a znamená: „že uplynutím určitého časového úseku uvedeného v zákoně dochází k zániku práva. Pokud je takovéto právo v podobě vzniklého nároku u soudu uplatněno, soud z moci úřední zkoumá, tedy bez toho, že by dlužník existenci prekluze namítal, zda nárok je, či není zaniklý“.

Právo promlčení dle NOZ § 629 je tři roky ode dne, kdy mohlo být uplatněno poprvé (Občanský zákoník, c1999-2020). „Na rozdíl od prekluze soud k promlčení přihlédne jen na námitku dlužníka. Dovolá-li se dlužník promlčení, nelze promlčené právo věřiteli přiznat a soud žalobu zamítne“ (Drbohlav a Pohl, 2011, s. 33). V praxi tak může nastat situace, že je zažalována

promlčená pohledávka, ale vzhledem k tomu, že se žalovaný nedostaví k soudu a nenamítne promlčení, soud k promlčení nepřihlédne a rozhodne v případě dostatečných důkazů v jeho neprospěch.

Dle Drbohlava a Pohla (2011, s. 38-39) může také nastat situace, že věřitel zahájí řízení u soudu nebo jiného orgánu v době, kdy běží promlčecí doba. V tom případě se promlčecí lhůta staví po dobu tohoto úkonu. Pokud soud uzná, že věřitel je v právu, dochází k přetržení promlčecí doby a počne běžet nová promlčecí lhůta v délce deseti let. Dalším případem, kdy může dojít k přetržení této lhůty, je situace, že dlužník písemně uzná dluh co do důvodu i výše. V tomto případě běží nová desetiletá promlčecí lhůta ode dne uznání. Pokud je v uznání dluhu stanovena lhůta k úhradě, začne promlčecí lhůta běžet ode dne uplynutí této lhůty.

„Je-li podán návrh na soud, tento návrh je vzat zpět a řízení zastaveno, je zde stav, jako kdyby řízení vůbec nebylo. To znamená, že od zahájení řízení do zastavení řízení nedojde ke stavění běhu promlčecí doby“ (Drbohlav a Pohl, 2011, s. 39).

Pilařová a Pilátová (2018, s. 127) upozorňují na odlišné posuzování promlčecích lhůt u pohledávek vzniklých do konce roku 2013, které se i po 1. 1. 2014 řídí tehdejšími ustanoveními občanského a obchodního zákoníku. U pohledávek vzniklých po 1. 1. 2014 je nově možné sjednat odlišně promlčecí lhůtu, a to jeden rok až patnáct let.

3.3.1 Insolvenční řízení

Z hlediska insolvenčního řízení je pro tvorbu opravných položek podstatné postavení dlužníka a věřitelů. To, jak postupovat při přihlašování vlastní pohledávky v rámci insolvenčního řízení, není předmětem popisu bakalářské práce. Stejně je, aby byla přihláška podána včas, tj. v termínu stanoveném soudem. V případě, že jsou pohledávky uznány, je to dobrá zpráva, co se týče tvorby a uplatnění daňových opravných položek či případného daňového odpisu pohledávky v případě skončení insolvenčního řízení.

Pilařová a Pilátová (2018, s. 131) zmiňují, že v případě pohledávek vzniklých za dlužníky v insolvenčním řízení je třeba postupovat obzvlášť pečlivě. „Včasným přihlášením pohledávky insolvenčnímu soudu se můžeme podílet na výsledku insolvenčního řízení a naše pohledávka může být celá či z části uspokojena. Bez ohledu na výši budoucí úhrady je možné u přihlášených pohledávek tvořit až 100 % zákonné opravné položky podle § 8 zákona ZoR, což je krok ke snížení základu daně z příjmů. V případě, že uspokojení přihlášené pohledávky

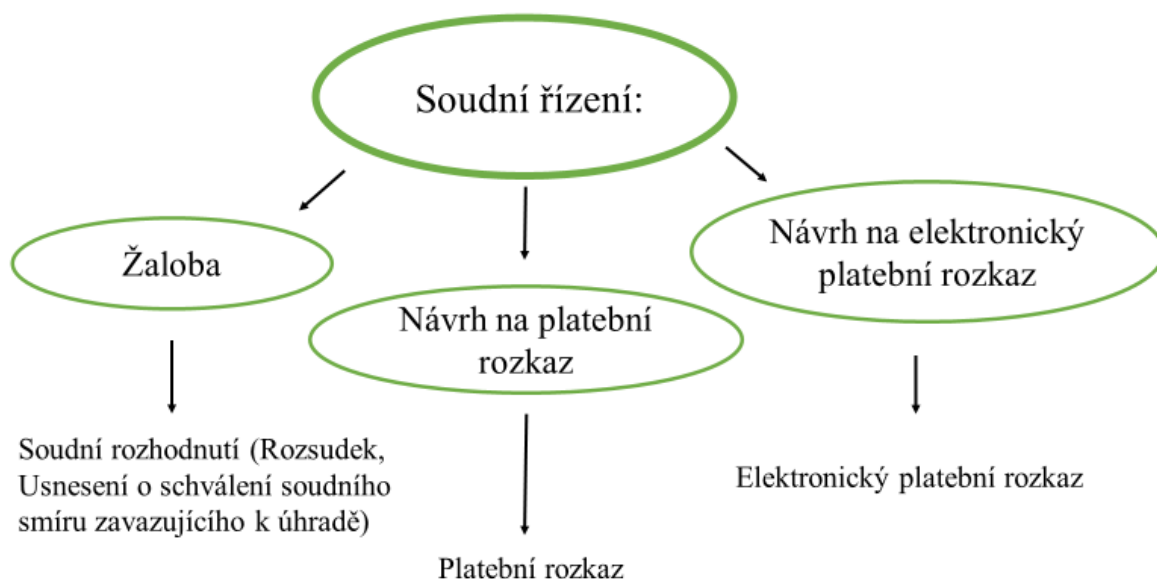
bude jen částečné, případně žádné, je možné u přihlášených pohledávek uplatnit daňově účinný odpis pohledávky. V neposlední řadě při včasném přihlášení pohledávky bude při souběžném splnění dalších podmínek možné vystavit insolvenční opravný daňový doklad“.

3.3.2 Soudní řešení

Věřitel má několik možností, jak řešit vymáhání pohledávek soudní cestou. Lze podat k soudu Návrh na elektronický platební rozkaz nebo je možné učinit podání Návrhu na platební rozkaz či Žaloby na vymožení pohledávky. Dle účetních předpisů mají společnosti zpracované vnitropodnikové směrnice, ve kterých si mohou nastavit limity, od nichž je pro společnost rentabilní vynaložit náklady spojené se soudním vymáháním pohledávky. Jakmile soud v dané věci rozhodne, oznamuje to účastníkům, a to buď Elektronickým platebním rozkazem, Platebním rozkazem nebo Soudním rozhodnutím.

Na Obrázku 1 jsou přehledně zobrazeny výše zmiňované možnosti, jež mohou nastat.

Obrázek 1: Způsoby soudního řízení

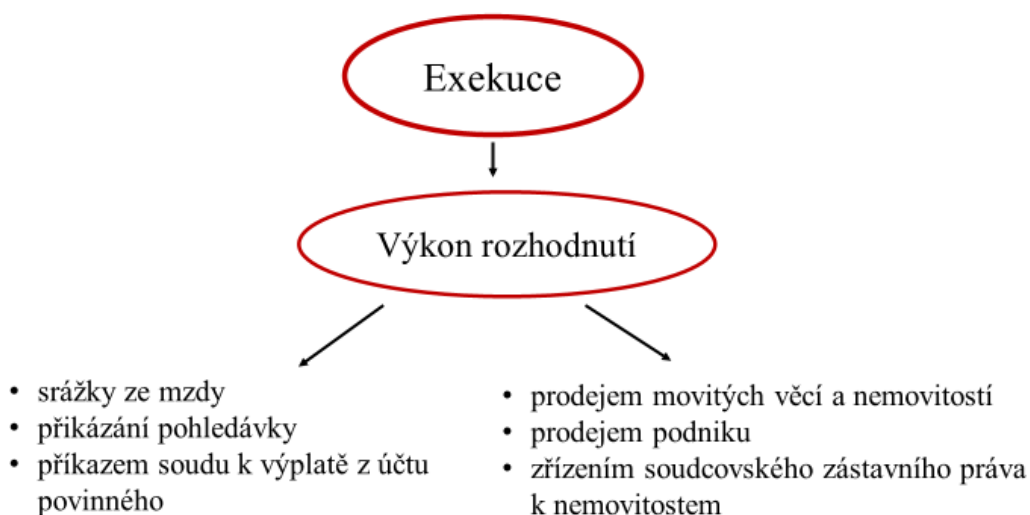
Zdroj: Vlastní zpracování

V obdrženém soudním rozhodnutí je ve výrokové části vyznačena pariční lhůta, během které je žalovaná strana povinna plnit. Pokud žalovaná strana v této lhůtě neplní a ani nepodá odvolání, má věřitel další možnost, jak vymoci neuhrazenou pohledávku. Příslušné soudní rozhodnutí se po uplynutí pariční lhůty nechá na soudu označit soudní doložkou s vyznačením právní moci

a vykonatelnosti. Poté je možné oslovit vybraného exekutora a ten na základě doložených dokumentů zažádá o přidělení případu příslušný soud a zahájí exekuční řízení.

V Obrázku 2 jsou popsána možná řešení výkonu rozhodnutí.

Obrázek 2: Způsoby výkonu rozhodnutí

Zdroj: Drbohlav a Pohl (2011, s. 114)

3.3.3 Rozhodnutí o prominutí pohledávky

Sedláková a Cardová (2020, s. 144) řeší také možnost odepsání pohledávky prominutím pohledávky, respektive dluhu dlužníkovi. V účetnictví věřitele se prominutí pohledávky projeví ve výši výdaje spojeného se vznikem pohledávky jako nedaňový náklad. Věřitel musí zvýšit základ daně, a to ve stejném roce, kdy dojde k prominutí dluhu. U dlužníka dluh zanikne, a protože se jedná o nepeněžní příjem, bude zvyšovat jeho základ daně. Na tuto možnost je pamatováno v § 1995 občanského zákoníku, který stanoví, že: „Promine-li věřitel dlužníku dluh, má se za to, že dlužník s prominutím dluhu souhlasí, pokud neprojevil bez zbytečného odkladu nesouhlas výslovně nebo plněním dluhu“ (Zákon č. 89/2012 Sb., 2012).

3.4 Odpisy pohledávek

Štohl (2020, s. 94) uvádí, že odpis pohledávek je trvalé snížení hodnoty pohledávky. V této souvislosti rozlišujeme dvě hlediska.

Účetní hledisko odpisu pohledávky nastane, pokud se účetní jednotka rozhodne k tomuto odpisu z důvodu, že by náklady spojené s vymáháním pohledávky přesáhly vymožené plnění. V tomto případě se bude jednat o účetní (nedaňový) odpis, který bude připočitatelnou položkou při vyplňování daňového přiznání.

Březinová a Štohl (2020, s. 86) zmiňují jako další možný příklad, že lze účetně odepsat i promlčenou pohledávku. S tímto názorem souhlasí i Drbohlav a Pohl (2011, s. 129) a navíc dodávají, že tímto odpisem pohledávka nezanikne a účetní jednotka ji dále eviduje v podrozvahové evidenci. V praxi se může stát, že účetně (nedaňově) odepsanou pohledávku dlužník uhradí. Ta bude zaúčtována do výnosů s tím, že výnos nebude zatížen daní.

Tabulka 2 zohledňuje dvě situace, které mohou nastat, sice že obě období, ve kterých k tomu dojde, budou stejné, anebo různé.

Tabulka 2: Posouzení účetního odpisu pohledávky

Období	Náklad		Výnos		Paragraf	Vliv na základ daně
	účet daňový	účet nedaňový	účet daňový	účet nedaňový		
stejně	546.1 (do výše příjmů)		646.1		§ 24 odst. 2 písm. zc) do výše příjmů	není
různé		546.2			§ 23 odst. 3	zvýší
různé				646.2	§ 23 odst. 4 písm. e)	sníží

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladu Drbohlav a Pohl, 2011, s. 129

Kout a Líbal (2017, s. 147-148) uvádí, že při odpisu pohledávky se účtuje rovněž o zrušení vytvořené opravné položky k pohledávce:

- daňový odpis 546.1/311 a rozpuštění OP zákonné 391.1/558,
- účetní odpis 546.2/311 a rozpuštění OP účetní 391.2/559.

Daňové hledisko odpisu pohledávky nastane za podmínek stanovených v zákoně o daních z příjmů (§ 24 odst. 2 písm. y), ve kterém je přesně vymezeno, za jakých podmínek lze odpis pohledávek považovat za daňově účinný (Štohl, 2020, s. 94).

„Daňový odpis pohledávky lze uplatnit za předpokladu, že: k pohledávce lze současně uplatňovat opravné položky podle ZoR nebo se jedná o pohledávku, ke které nelze tvořit opravnou položku podle ZoR pouze proto, že od její splatnosti uplynulo méně než 18 měsíců, a u pohledávek nabytých postoupením i v případě, že se jedná o pohledávku se jmenovitou hodnotou v okamžiku vzniku vyšší než 200 000 Kč, ohledně které nebylo zahájeno rozhodčí řízení, soudní řízení nebo správní řízení, za dlužníkem“ (Štohl, 2020, s. 94).

Pro lepší přehlednost jsou v Tabulce 3 vypsány jednotlivé body § 24 odst. 2 písm. y), u nichž lze uznat daňový odpis pohledávky.

Tabulka 3: Podmínky, za kterých lze uznat daňový odpis pohledávky

Bod	Podmínka daňové uznatelnosti odpisu pohledávky za dlužníkem
1.	U něhož soud zrušil konkurs proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, a pohledávka byla poplatníkem přihlášena u insolvenčního soudu a měla být vypořádána z majetkové podstaty.
2.	Který je v úpadku nebo jemuž úpadek hrozí na základě výsledků insolvenčního řízení.
3.	Který zemřel, a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na dědicích dlužníka.
4.	Který byl právnickou osobou a zanikl bez právního nástupce a věřitel nebyl s původním dlužníkem spojenou osobou (§ 23 odst. 7).
5.	Na jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je uplatňována veřejná dražba, a to na základě výsledků této dražby.
6.	Jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je postižen exekucí, a to na základě výsledků provedení této exekuce.
	Obdobně to platí pro pohledávku nebo její část, a to do výše kryté použitím rezervy nebo opravné položky vytvořené podle zvláštního zákona.

Zdroj: Běhounek (2020, s. 37)

„Odpis pohledávky lze provést pouze ve zdaňovacím období, kdy příslušná skutečnost nastala – tj. k datu pravomocného rozhodnutí soudu, datu úmrtí fyzické osoby, datu nabytí právních účinků výmazu právnické osoby z obchodního rejstříku. Při zjištění těchto skutečností až v následujících zdaňovacích obdobích je nutné pro uplatnění pohledávky v základu daně podat

dodatečné daňové priznání za období, kdy skutečnost nastala“ (Pilařová a Pilátová, 2018, s. 135).

K odkazu v bodu 3 z Tabulky 3 lze poznamenat, že v praxi je setkání s tímto případem velmi ojedinělé. Obvykle se k nám totiž informace o tom, že někdo z našich dlužníků zemřel, nedostane, pokud nás notář neosloví v rámci dědického řízení. V případě, že se nám podařilo přihlásit do dědického řízení, ale nelze ho uspokojit z důvodu například výhrady soupisu nebo že dědicové odmítli dědit, pak nám v tomto případě zákon umožňuje použít toto ustanovení k daňovému odpisu pohledávky.

Většinou nastane případ, že společnosti, které mají pohledávky za občany a ti zemřou, se o tom nedozví vůbec nebo včas. Tudíž si je nemohou přihlásit v rámci dědického řízení. Mnohdy je tato informace získána až se značným zpožděním ze soudního rozhodnutí, které je v rámci soudního řízení doručeno a soud žalobu zamítne pro nesplnění procesního úkonu z důvodu, že žalovaný zemřel. V tomto případě nezbyvá nic jiného než odepsat takovýto dluh účetně (nedaňově).

Na závěr lze shrnout, že nejčastěji je využíváno odpisu pohledávky krytého vytvořenými zákonnými opravnými položkami. „Odpis pohledávky do daňově účinných nákladů je možné provést také v případech, kdy je pohledávka krytá celá nebo z části zákonnou opravnou položkou vytvořenou dle § 8a až 8c ZoR. Odpis pohledávky je daňově účinný do výše vytvořené zákonné opravné položky, která se následně zruší. Tento kvalifikovaný důvod je v praxi nejčastěji využíván. Jedná se také o důvod, u kterého je malá pravděpodobnost vzniku chyb“ (Pilařová a Pilátová, 2018, s. 135).

„Až do doby úhrady celkové hodnoty pohledávky, případně do doby právního zániku pohledávky, bude odepsaná pohledávka evidována v podrozvahovém účetnictví“ (Pilařová, 2020, s. 48). Toto platí jak pro účetně odepsané pohledávky, tak i daňově odepsané pohledávky.

Každá účetní jednotka si stanovuje svůj vlastní systém účtování na podrozvahových účtech, přidělování účtových skupin i stanovení techniky účtování, zda zůstatek je vždy na straně MD nebo podle charakteru účtu (aktivní či pasivní). K účtování pohledávek se používá technický účet 799 a příslušný účet pro odepsané pohledávky. Dle zvolených účtů to jsou většinou účty 759 nebo 760 (Vnitropodniková směrnice: podrozvahové účty, 2018, s. 10-13).

3.5 Inventarizace pohledávek

Jak zmiňují Pilařová a Pilátová (2018, s. 9), inventarizace se uskutečňuje k rozvahovému dni, nejčastěji k 31. 12., pokud je účetním obdobím kalendářní rok. Jestliže má účetní jednotka zvolen hospodářský rok, tak k poslednímu dni rozhodného období. Jelikož se inventarizace provádí každý rok, nazýváme ji periodickou. Dále Pilařová a Pilátová (2018, s. 20-21) podotýkají, že opravné položky se tvoří v případě snížení hodnoty majetku, a toto snížení není trvalého charakteru. V rámci inventarizace se hodnotí výše a oprávněnost vytvořené opravné položky, dále opravné položky nelze vytvořit na zvýšenou hodnotu majetku a nemohou mít aktivní zůstatek. I Březinová a Štohl (2020, s. 85) kladou velký důraz na porovnávání historických cen uvedených v účetnictví a ocenění v tržní hodnotě.

„Při inventarizaci pohledávek se porovnává soupis všech pohledávek (saldokonto) se stavy na účtech, kde se o těchto pohledávkách účtuje“ (Brychta et al., 2017, s. 459). Je doporučeno využívat v rámci inventarizace rozesílání potvrzovacích dopisů o stavu pohledávek. Jedná se totiž o velice významné externí informace. Pohledávky vedené v cizí měně se v rámci účetní závěrky oceňují aktuálním kurzem.

3.6 Tvorba opravných položek

„Zásady pro tvorbu a zúčtování (použití) opravných položek je třeba upravit vnitřním předpisem účetní jednotky (společnosti nebo fyzické osoby vedoucí podvojně účetnictví). Do tohoto vnitřního předpisu není nutné přepisovat text ze zákona o účetnictví, prováděcí vyhlášky či českých účetních standardů, ale stačí se na tyto předpisy odvolat“ (Pilařová a Pilátová, 2018, s. 21).

Jak uvádí Drbohlav a Pohl (2011, s. 29), je zapotřebí mít pohledávky, ke kterým se mají tvořit opravné položky, na rozvahových účtech, a ne na účtech podrozvahových, kde se evidují odepsané pohledávky. Jednou z podmínek při tvorbě opravných položek je, že „...opravné položky lze tvořit pouze k pohledávkám, o který bylo při jejich vzniku účtováno ve výnosech, a takto vzniklý příjem nebyl podle zvláštního právního předpisu příjmem osvobozeným od daně z příjmů nebo nezahrnovaným do základu daně z příjmů nebo zahrnovaným do samostatného základu daně z příjmů anebo základu daně pro zvláštní sazbu daně“ (Drbohlav a Pohl, 2011, s. 28).

Na Obrázku 3 jsou zachyceny pohledávky vzniklé z titulů, ke kterým nelze tvořit opravné položky.

Obrázek 3: Pohledávky, k nimž nelze tvořit opravné položky

Zdroj: Běhounek (2020, s. 99)

„Plátce DPH vytváří opravné položky z celé hodnoty pohledávky, včetně DPH“ (Drbohlav a Pohl, 2011, s. 29). Zákonnou opravnou položku nelze vytvořit, jestliže jsou vůči dlužníku splatné dluhy a neudělá se jejich započtení. Dále pak pokud dlužník právně zpochybní vymáhanou pohledávku (Děrgel, 2017, s. 23).

Pilařová a Pilátová (2018, s. 126) podotýkají, že lze zákonné opravné položky tvořit i u pohledávek, které nebyly zaúčtovány do výnosů. Dříve byla tato podmínka nepřekonatelná, v současnosti to zákon za určitých podmínek dovoluje. „Jedná se o pohledávky, o kterých bylo při jejich vzniku účtováno snížením zaúčtovaných nákladů (např. při výsledkově účtované přefakturaci) a dále o pohledávky, o kterých bylo účtováno v důsledku oprav chyb minulých období rozvahově prostřednictvím účtu Jiného výsledku hospodaření minulých let, a které byly řádně zdaněny“.

„Výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů jsou podle § 24 odst. 2 písm. i) ZDP jen ty opravné položky, jejichž způsob tvorby a výši stanoví zvláštní zákon, jímž je v tomto případě ZoR.“

ZoR upravuje pro účely zjištění základu daně z příjmů způsob tvorby, výši a použití opravných položek (Drbohlav a Pohl, 2011, s. 27):

1. k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení (§ 8 ZoR),
2. k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994 (§ 8a ZoR),
3. k pohledávkám z titulu ručení za celní dluh (§ 8b ZoR),
4. k nepromlčeným pohledávkám s hodnotou do 30.000 Kč (§ 8c ZoR)“.

Důležité je také zmínit, že dle názoru Drbohlava a Pohla (2011, s. 28) nelze zpětně při daňové kontrole dodatečně uplatňovat nevytvořené opravné položky, byť by byly splněny podmínky k jejich tvorbě. Domnívají se, že daňový poplatník své právo neuplatnil a zákonné opravné položky nevytvořil. Z tohoto důvodu by si měly účetní jednotky nastavit vhodnou strategii pro tvorbu zákonných opravných položek. „Tvorba těchto zákonných opravných položek není povinná, představuje možnost poplatníka, kterak snížit svůj daňový základ“.

Děrgel (2017, s. 23) upozorňuje na situaci, kdy dochází k nabytí postoupené cizí pohledávky, v tomto případě je vhodné si skutečnost, že pohledávka byla při vzniku zdanitelným výnosem, nechat potvrdit ve smlouvě o postoupení.

Účtování o opravných položkách k pohledávkám probíhá pomocí účtů, účtové skupiny 55, a to účtu 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti a účtu 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti. Tvorba se účtuje na vrub příslušného účtu skupiny 55 a souvztažně s účtem skupiny 39. Snížení nebo zrušení opravných položek se účtuje ve prospěch účtu účtové skupiny 55 a souvztažně s účtem skupiny 39 (Pilařová a Pilátová, 2018, s. 26). „Tvorba a zvýšení OP se tak účtuje na stejné nákladové účty jako jejich snížení a zrušení, což se podle § 58 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 500/2012 Sb. nepovažuje za porušení zákazu vzájemného zúčtování“ (Děrgel, 2017, s. 20).

„V praxi se osvědčila analytická evidence k účtům pohledávek dle zákona o rezervách (Pilařová a Pilátová, 2018, s. 53):

391/§ 8	Opravné položky podle § 8 ZoR
391/§ 8a	Opravné položky podle § 8a ZoR
391/§ 8b	Opravné položky podle § 8b ZoR
391/§ 8c	Opravné položky podle § 8c ZoR

558/§ 8	Opravné položky podle § 8 ZoR
558/§ 8a	Opravné položky podle § 8a ZoR
558/§ 8b	Opravné položky podle § 8b ZoR
558/§ 8c	Opravné položky podle § 8c ZoR“.

Pilařová a Pilátová (2018, s. 52-53) doporučují provádět kontroly během účetního období, jež jsou zaměřené především na:

- vazbu knihy pohledávek na saldokontní účty,
- přezkoumání dlužníků v insolvenčním rejstříku,
- průběžné kontrolování pohledávek po splatnosti, kde je vytvořena opravná položka, zda nedošlo k promlčení a případně odepsání před promlčením a zrušení opravné položky,
- kontrolování vazby účtů 558 MD a 391 D, účtů 391 MD a 558 D, a to stejné i u účetních (nedaňových) opravných položek.

Kout a Líbal (2017, s. 135-147) se podrobně zabývají posouzením tvorby opravných položek k pohledávkám v cizí měně. Vzhledem k rozsáhlosti dané problematiky a nejednoznačnosti výkladu posouzení přepočtu opravných položek, zda uplatňovat rozdíl z přepočtu jako kurzový rozdíl nebo rozdíl z přepočtu vyúčtovat jako změnu stavu opravných položek, nebude dále v bakalářské práci toto téma popisováno.

3.6.1 OP k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení dle § 8

„Nutnou podmínkou daňové uznatelnosti opravných položek k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení je přihlášení pohledávky u soudu ve lhůtě stanovené usnesením soudu (nesmí být kratší než 30 dnů a delší než dva měsíce). Pro účely tvorby opravných položek podle § 8 ZoR lze považovat za přihlášené všechny pohledávky, které byly přihlášeny v období od zahájení insolvenčního řízení, tj. včetně pohledávek přihlášených spolu s podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení, až do konce lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o úpadku. Tvorba opravných položek musí být vždy zaúčtována v souladu s účetními předpisy.

K přihláškám, které jsou podány později, insolvenční soud nepřihlíží, a takto uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení neuspokojují“ (Drbohlav a Pohl, 2011, s. 91).

Jak uvádí Drbohlav a Pohl (2011, s. 91-92), v určitých případech je poplatník povinen zrušit vytvořené opravné položky za dlužníkem, a to zejména při odmítnutí, zpětvzetí, zamítnutí insolvenčního návrhu, rozhodnutí, že dlužník není v úpadku, a také při vydání rozhodnutí o ukončení konkursu.

3.6.2 OP k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994 dle § 8a

Podle Štohl (2020, s. 96-97) se opravné položky vytvořené dle § 8a rozlišují na pohledávky splatné a vzniklé do 31. 12. 2013 a pohledávky splatné nebo vzniklé od 1. 1. 2014. U každé jednotlivé skupiny dochází k různé výši tvorby opravné položky. U pohledávek do konce roku 2013 se odlišuje, zda bylo nebo nebylo zahájeno soudní nebo jiné řízení proti dlužníkovi.

V Tabulce 4 je zobrazena povolená výše tvorby na základě podmínek stanovených v ZoR.

Tabulka 4: Pohledávky splatné nebo vzniklé do konce roku 2013

Soudní nebo jiné řízení	Procento	Lhůty
Nezahájeno	až do výše 20 % neuhrazené hodnoty	> než 6 měsíců, hodnota pohledávky nepřesáhla 200 000 Kč
Zahájeno	až do výše 20 % neuhrazené hodnoty	> než 6 měsíců
	až do výše 33 % neuhrazené hodnoty	> než 12 měsíců
	až do výše 50 % neuhrazené hodnoty	> než 18 měsíců
	až do výše 66 % neuhrazené hodnoty	> než 24 měsíců
	až do výše 80 % neuhrazené hodnoty	> než 30 měsíců
	až do výše 100 % neuhrazené hodnoty	> než 36 měsíců

Zdroj: Štohl (2020, s. 96)

„Od roku 2014 došlo v ZoR ke změnám, týkajícím se pohledávek, které vznikly nebo byly splatné od 1. 1. 2014. Zákon rozdílně posuzuje pohledávky vlastní a pohledávky nabyté postoupením.

Vlastní pohledávky – OP se tvoří bez ohledu na to, zda bylo zahájeno řízení s dlužníkem, za podmínky, že od konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplynulo více než:

- a) 18 měsíců – tvorba OP až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- b) 30 měsíců – tvorba OP až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

Pohledávky nabyté postoupením:

- a) s rozvahovou hodnotou do 200 000 Kč – pro tvorbu OP platí stejná pravidla jako pro pohledávky vlastní,
- b) s rozvahovou hodnotou nad 200 000 Kč – opravné položky lze tvořit podle výše uvedených pravidel jen za podmínky, že proti dlužníkovi bylo zahájeno rozhodčí, soudní nebo správní řízení“ (Štohl, 2020, s. 97).

Jak uvádí Pilařová a Pilátová (2018, s. 129), zákon od roku 2015 zkrátil lhůtu z původních 36 měsíců na 30 měsíců, a to z důvodu, že ve lhůtě původních 36 měsíců docházelo v mnoha případech k promlčení pohledávky. „Podle přechodného ustanovení zákona je možné toto využít i pro pohledávky, které jsou splatné v roce 2014, pro pohledávky, které jsou splatné počínaje 1. 1. 2015, je toto zkrácení závazné“.

3.6.3 OP k pohledávkám z titulu ručení za clo dle § 8b

Dle názoru Drbohlava a Pohla (2011, s. 94) se opravné položky tvoří do výše provedené úhrady celního dluhu. „Opravné položky ručitel nemůže vytvářet ze splnění pohledávky z titulu ručení, pokud dluh za dlužníka nesplní v době splatnosti určené celními orgány. Se vstupem České republiky do EU se význam této opravné položky výrazně oslabil“.

3.6.4 OP k pohledávkám malého rozsahu do 30 000 Kč dle § 8c

„Nepostupuje-li poplatník u nepromlčené pohledávky podle § 5, 5a, 6, 8, 8a a 8b, může v období, za které se podává daňové přiznání, vytvořit opravnou položku až do výše 100 % její neuhrazené rozvahové hodnoty bez příslušenství pouze v případě, že...“ (Běhounek, 2020, s. 103).

V následující Tabulce 5 jsou přehledně znázorněny podmínky, které je třeba splnit pro tvorbu opravné položky dle § 8c ZoR viz text výše.

Tabulka 5: Podmínky tvorby OP dle § 8c

Pohledávka	Rozvahová hodnota	Splatnost pohledávky	Celková hodnota bez příslušenství
není v § 8a odst. 3	bez příslušenství ≤ 30 tis. Kč	>12 měsíců	1 dlužník, § 8c, 1 období, ≤ 30 tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladu Běhounek, 2020, s. 103

U takto vytvořených zákonných opravných položek je limit chápán jako roční, což je příhodné si uvědomit (Děrgel, 2019).

„O pohledávce, k níž byla vytvořena opravná položka podle tohoto ustanovení, je poplatník povinen vést samostatnou evidenci“ (Běhounek, 2020, s. 103). „Záleží tedy na poplatníkovi, je možné to řešit přeúčtováním pohledávky na samostatný analytický účet, tabulkou v Excelu nebo postaru ručně psaným záznamem do sešitu, kde se uvede dlužník, splatnost, částka, předmět plnění, dílčí úhrady“ (Děrgel, 2017, s. 25).

3.6.5 Účetní opravné položky

Aby účetní jednotky dosáhly věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví, musí brát ohled na zobrazení oceňovaných pohledávek v účetnictví. K tomu jim slouží účetní opravné položky, pomocí kterých zachytí přechodné snížení jejich hodnoty. Toto se uskutečňuje k rozvahovému dni. Snahou účetních jednotek by mělo být co nejobjektivnější stanovení hodnoty pohledávky a také zhodnocení možnosti vymoci danou pohledávku na dlužníkovi (Drbohlav a Pohl, 2011, s. 31-32).

„Účetní opravné položky jsou podle § 25 odst. 1 písm. v) ZDP nedaňovým výdajem“ (Drbohlav a Pohl, 2011, s. 31). „Ani zrušení (snížení) není daňově relevantní dle § 23 odst. 3 písm. c) bod 3 ZDP, proto je nutno je vyloučit ze základu daně“ (Děrgel, 2017, s. 21). U menších účetních jednotek nejsou účetní opravné položky moc využívány. Větší účetní jednotky si tvorbu účetních (nedaňových) opravných položek řeší ve vnitropodnikové směrnici, neboť pomocí tohoto nástroje lze významně ovlivnit účetní výsledek hospodaření.

3.7 Vliv tvorby opravných položek a odpisů pohledávek na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů

Opravné položky mohou mít výrazný vliv na výši vykázaného účetního výsledku hospodaření, z něhož následně dochází po odečtení daňové povinnosti k jeho rozdělení. Ať již formou výplaty podílu či dividend nebo v dalším roce převedením na výsledek hospodaření minulých let, což zase ovlivňuje výši vlastních zdrojů.

V rámci zpracování daňového přiznání je nutné mít na paměti dvě skupiny opravných položek, a to daňové opravné položky účtované na účty 558 a účetní (nedaňové) opravné položky účtované na účty 559. Opravné položky zúčtované na účtech 559 mohou dle Pilařové a Pilátové (2019, s. 103) nabývat i záporných hodnot v souvislosti s rozpouštěním nebo zrušením účetních opravných položek. Tyto pak nejsou vyjímány v daňovém přiznání právnických osob na řádku 40 mínusem, ale dají se na řádek 112 plusem. V případě správně nastaveného systému tvorby opravných daňových položek a daňového odpisování pohledávek, může firma z hlediska ovlivnění základu daně získat značnou výhodu v podobě uznatelnosti těchto nákladů a potažmo snížení základu daně, což přinese vlastníkům vyšší výnos.

Mezi časté chyby, které se vyskytují při posuzování daňové uznatelnosti, patří (Pilařová a Pilátová, 2018, s. 105):

- vytvoření zákonné opravné položky k pohledávkám, aniž by byla splněna zákonná podmínka k jejich vytvoření, např. vytvoření k promlčené pohledávce,
- nedůsledné rozlišení pohledávek vzniklých do konce roku 2013 a počátkem 1. 1. 2014,
- správné rozlišení data vzniku pohledávky, z důvodu jejího promlčení.

Dále se Pilařová a Pilátová (2018, s. 125-126) zabývají otázkou vhodnosti tvorby zákonných opravných položek, pokud náš výsledek hospodaření směřuje ke ztrátě, zda je vhodné tuto ztrátu ještě prohlubovat. „Přednost je třeba dát opravným položkám, které by se již příští rok tvořit nedaly a o jejichž daňový dopad bychom nenávratně přišli. Jedná se například o:

- opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení. Jejich daňové ošetření prostřednictvím tvorby zákonné opravné položky podle § 8 ZoR je možné jen v roce včasného přihlášení pohledávky insolvenčnímu soudu. Pokud tuto možnost nevyužijeme, další již nemáme,

- opravné položky k pohledávkám, u kterých uplyne promlčecí lhůta, neboť promlčenou pohledávku není možné daňově optimalizovat ani tvorbou opravné položky, ani následným daňově účinným odpisem,
- opravné položky podle § 8c ZoR, kde opakovaně nabíhá pro každé zdaňovací období nový limit 30 000 Kč pro tvorbu zákonných opravných položek vůči jednomu dlužníkovi. Pokud jeden rok tento limit nevyužijeme, není možné v roce následujícím uplatňovat limit dvojnásobný“.

3.8 Shrnutí teoretické části

Teoretická část se v první fázi zaměřuje na právní vznik pohledávek, kdy vzniká právo věřitele na zaplacení pohledávky. Jaký význam mají v rámci stanovení času prekluzivní a promlčecí doby, kdy je možné nebo nutné udělat vzájemný zápočet pohledávek a závazků. Dále je popsáno, co je důležité z pohledu insolvenčního, soudního nebo jiného řízení pro tvorbu opravných položek a odpisů pohledávek. Vymezuje se zde také, kdy lze tvořit daňový odpis pohledávek, a kdy naopak se musí pohledávka odepsat na vrub účetních (nedaňových) nákladů. Podrobně jsou klasifikovány podmínky, jež jsou nezbytné pro splnění zákonné uznatelnosti vytvořených opravných položek, v jakém časovém období je lze vytvářet.

V závěru teoretické části je zrekapitulováno, jaký vliv na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů mají vytvořené odpisy pohledávek a opravné položky k pohledávkám. Veškeré dostupné informace zpracované pomocí literární rešerše v teoretické části budou promítnuty do popisu v praktické části.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části je provedena analýza současného způsobu tvorby opravných položek k pohledávkám a odpisů pohledávek, posouzena skladba vzniklých pohledávek a úspěšnost jejich vymáhání ve firmě VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s. Je provedeno vyhodnocení analýzy a návrh jednotlivých variant řešení pomocí navyšování procenta celkové tvorby opravné položky a zkrácení délek lhůt pohledávek po splatnosti. Je zhodnocen dopad na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů. V závěru je proveden výběr doporučené varianty řešení.

4.1 Základní informace o účetní jednotce

Obchodní jméno:	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.
Právní forma:	akciová společnost
Sídlo:	Soběšická 820/156, Lesná, 638 00 Brno
Datum vzniku:	1. 12. 1993
IČ:	49455842
DIČ:	CZ49455842

Společnost je registrována v obchodním rejstříku vedeným Krajským soudem v Brně v oddílu B, vložce 1181.

Hlavní předmět činnosti společnosti je dodávka pitné vody, odvod a čištění odpadních vod. Společnost se kromě toho zaměřuje také na poskytování služeb akreditovaných laboratoří, stavebně-montážní činnost, projekční činnost a obchod s vodárenským materiálem. Její služby využívají jak občané, tak i podnikatelské subjekty z Jihomoravského kraje a kraje Vysočina. Jediným vlastníkem společnosti je Svaz vodovodů a kanalizací měst a obcí s.r.o., který je ryze českou společností, sdružující velké i malé svazky, samostatná města a obce (Stručný profil společnosti, c2018).

Společnost se dlouhodobě snaží o zlepšení kvality života lidí v regionech, které obhospodařuje. Daří se jí toho dosáhnout svým přístupem k životnímu prostředí, péčí a podporou vzdělávání dětí a mladých lidí, informováním veřejnosti. V rámci své činnosti pořádá dny otevřených dveří, exkurze pro veřejnost i školy, na těchto akcích přibližuje laické veřejnosti princip hospodaření s odpadními vodami a složitý proces výroby pitné vody (Společenská odpovědnost, c2018).

Společnost klade velký důraz na komunikaci se svým okolím, to se tudíž odráží v jejím motto: **Voda a lidé – partneři pro život** (Úvod, c2018).

Obrázek 4 znázorňuje grafickou podobu motta společnosti.

Obrázek 4: Grafická podoba motta

Voda a lidé

Zdroj: Grafický manuál společnosti

VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST je rozdělena na šest provozních divizí a jednotlivé specializované vodohospodářské laboratoře, které spadají pod generální ředitelství v Brně. Jedná se o divize Boskovice, Brno-venkov, Jihlava, Třebíč, Znojmo a Žďár nad Sázavou. Každá divize má své specifické postavení v rámci svého regionu, neboť v každé jednotlivé oblasti se liší skladba provozování zásobování pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod (Divize, c2018).

4.2 Analýza

V rámci roční závěrky se uskutečňuje kontrola pohledávek a zhodnocení jejich stavu. Po uplynutí kalendářního roku do 15. dne následujícího měsíce dojde k fakturaci veškerých pohledávek týkajících se předchozího kalendářního roku. Dále je zodpovědný pracovník povinen dle Interního sdělení k účetní závěrce daného roku provést kontrolu a rozdělení pohledávek do předepsaných kategorií.

Firma vede dva oddělené systémy evidence pohledávek. První se týká vybírání vodného a stočného, který je veden v Zákaznickém informačním systému, dále jen ZIS. Ve druhém samostatném účetním systému Navision (NAV) se evidují veškeré ostatní pohledávky.

Podklady ze Zákaznického informačního systému se přenáší průběžně pomocí převodových můstků do účetního systému Navision, ve kterém se účetně vede celá agenda týkající se všech pohledávek.

Dle Interního sdělení je nutné nejdříve pohledávky rozdělit zvlášť na pohledávky evidované v NAV a zvlášť na pohledávky evidované v systému ZIS. Pohledávky se rozdělí do čtyř skupin, a to na (Štika, 2020, s. 7):

- pohledávky u soudu (žaloby, platební rozkaz atd.),
- pohledávky přihlášené do insolvenčního řízení,
- pohledávky s opravnými položkami dle § 8c,
- pohledávky ostatní.

V každé kategorii se podrobněji rozčlení dle délky doby po splatnosti (Štika, 2020, s. 12):

- 0 až 6 měsíců,
- 6 až 12 měsíců,
- 12 až 18 měsíců,
- 18 až 24 měsíců,
- 24 až 30 měsíců,
- 30 až 36 měsíců,
- 36 měsíců a více.

Toto rozdělení délky doby po splatnosti je zvoleno pro efektivnější posouzení při rozhodování o vytvoření daňové nebo účetní opravné položky, a také za účelem stanovení doby promlčení pohledávky.

4.2.1 Skladba a vymáhání pohledávek

Firmě vznikají pohledávky jak za občany, tak i za podnikatelskými subjekty. Jedná se převážně o pohledávky vzniklé z důvodu poskytování služeb vodného a stočného. Tato agenda je od samého prvopočátku zpracovávána v Zákaznickém informačním systému (ZIS). Při splnění zákonných podmínek je se zákazníkem podepsána Smlouva na dodávku pitné vody z vodovodu pro veřejnou potřebu. Součástí smlouvy jsou Všeobecné podmínky dodávky pitné vody a odvádění odpadních vod, Platební kalendář, kde jsou stanoveny zálohy a vyúčtovací období.

K fakturaci celkového vyúčtování spotřeby vody dochází u jednotlivých zákazníků jednou ročně na základě zařazení podle umístění odběrného místa spotřeby. Z technických a provozních důvodů má každá obec přidělené své vyúčtovací období. To umožňuje zajistit plynulé a kompletní odečtení všech míst spotřeby v dané oblasti. Fakturace tak probíhá průběžně během celého kalendářního roku.

Další skupinou pohledávek, které firmě vznikají, jsou pohledávky za poskytování služeb akreditovaných laboratoří, stavebně-montážní činnost, projekční činnost a obchod s vodárenským materiálem. Tyto pohledávky jsou evidovány v účetním systému Navision.

V rámci měsíčních závěrkových operací probíhá po skončení kalendářního měsíce kontrola pohledávek po splatnosti. V situaci, kdy se zákazník opozdí s úhradou faktury, je mu zaslána upomínka. V případě, že pohledávku neuhradí do stanovené doby, následuje další výzva k úhradě. Občas vznikne situace, že zákazníkovi není doručena faktura. Tudíž neví, že je veden jako dlužník. V praxi jsou to většinou případy chybných doručovacích adres především u rekreačních objektů nebo zahrádek či při změně adresy zákazníka. Ve většině případů takto upomenutí dlužníci obratem pohledávku zaplatí.

Firma má stanovenou ve své vnitřní směrnici, že pokud celková výše pohledávek po splatnosti přesáhne u jednotlivého zákazníka částku 50 000 Kč a zákazník není schopen v krátké době uspokojit předmětné pohledávky, musí se se zákazníkem projednat podepsání Uznání dluhu, dohoda o jeho splacení viz Příloha č. I. Tímto krokem se firma snaží dosáhnout včasného vymožení pohledávky a chránit se proti případnému nesplacení pohledávek. Podpisem Uznání dluhu, dohody o jeho splacení se prodlužuje promlčecí doba pohledávky na deset let ode dne stanoveného v dohodě.

V případě, že není ze strany dlužníka žádná reakce na upomenutí či prosba o posečkání platby nebo splátkování a není podepsáno Uznání dluhu, předává se takovýto dlužník právnímu zástupci k zaslání předsoudní upomínky. Odpovědný pracovník společnosti, který spolupracuje s právním zástupcem firmy, mu předá seznam navrhnutých dlužníků.

Právní zástupce nejdříve zkontroluje potřebné doklady k uznání oprávněnosti pohledávky, poté zašle dlužníkovi předsoudní upomínku s pokusem řešit spor mimosoudní cestou. V situaci, kdy nedojde po zaslání předsoudní upomínky k uhrazení pohledávky, dochází k podání Žaloby nebo Návrhu na platební rozkaz či Návrhu na elektronický platební rozkaz.

4.2.2 Tvorba opravných položek

Při tvorbě opravných položek k pohledávkám se postupuje dle Směrnice o rezervách, opravných položkách, časovém rozlišení a kurzových rozdílech ze dne 9. 1. 2017. „Zákonné opravné položky se tvoří zpravidla v maximální možné výši s přihlédnutím k existujícím důkazním prostředkům a možným rizikům existujících právních výkladů k jednotlivým ustanovením Zákona o rezervách“ (Štika, 2017, s. 3).

Tabulka 6 zachycuje jednotlivé účty, pomocí kterých se účtují vytvořené opravné položky k pohledávkám. Opravné položky jsou evidovány na 10 samostatných účtech.

Tabulka 6: Účty, na kterých se účtuje o opravných položkách k pohledávkám

Účet	Název účtu	Náplň účtu
391100	Opr. pol. k pohl. dle § 8a soud ZIS	ZIS daň. oprav. položky u pohledávek u soudu
391200	Opr. pol. k pohl. dle § 8a ostatní ZIS	ZIS daň. oprav. položky u ostatních pohledávek
391400	Opr. pol. k pohl. dle § 8c ZIS	ZIS daň. oprav. položky tvořené dle § 8c do výše 100 %
391500	Opr. pol. k pohl. dle § 8 ZIS	ZIS daň. oprav. položky u pohledávek přihlášených do insolvenčního řízení
391900	Opr. pol. k pohl. ostatní ZIS	ZIS ostatní nedaňové opravné položky
391110	Opr. pol. k pohl. dle § 8a soud NAV	NAV daň. oprav. položky u pohledávek u soudu
391210	Opr. pol. k pohl. dle § 8a ostatní NAV	NAV daň. oprav. položky u ostatních pohledávek
391410	Opr. pol. k pohl. dle § 8c NAV	NAV daň. oprav. položky tvořené dle § 8c do výše 100 %
391510	Opr. pol. k pohl. dle § 8 NAV	NAV daň. oprav. položky u pohledávek přihlášených do insolvenčního řízení
391910	Opr. pol. k pohl. ostatní NAV	NAV ostatní nedaňové opravné položky

Zdroj: Interní sdělení ÚZ 2020 (2020, s. 7-8)

Minimální výše celkových opravných položek (součet daňových a účetních) je dle platné směrnice stanovena na (Štika, 2020, s. 7-8):

- u pohledávek, kde uplynulo méně než 6 měsíců od splatnosti, 2 % rozvahové hodnoty,
- u pohledávek, kde uplynulo 6-12 měsíců od splatnosti, 50 % rozvahové hodnoty,

- u pohledávek, kde uplynulo více než 12 měsíců po splatnosti, 100 % rozvahové hodnoty,
- u pohledávek za dlužníky v konkursním nebo vyrovnávacím řízení bez ohledu na splatnost 100 % rozvahové hodnoty,
- u pohledávek, které se promlčely a dosud nejsou odepsány, 100 % rozvahové hodnoty (zde se tvoří pouze účetní opravné položky).

V rámci roční závěrky každá divize společnosti zpracuje celkový přehled pohledávek viz Příloha II podle stanovených podskupin. Z nich se následně sestaví konečné stavy vytvořených opravných položek za celou společnost. Tento přehled slouží i jako podklad pro inventarizaci opravných položek k pohledávkám.

Na základě Interního sdělení k účetní závěrce se účtuje již jen o jednotlivých rozdílech na daných účtech. Hlavní účetní divizí zaúčtují rozdíly opravných položek, a to buď jako zvýšení OP nebo snížení OP. Jednotlivé pohyby se účtují na samostatné účty následujícím způsobem:

- **558110/391100 nebo 391110 – tvorba OP dle § 8a soud,**
- 391100 nebo 391110/558120 – snížení OP dle § 8a soud,
- **558210/391200 nebo 391210– tvorba OP dle § 8a ostatní,**
- 391200 nebo 391210/558220 – snížení OP dle § 8a ostatní,
- **558410/391400 nebo 391410 – tvorba OP dle § 8c,**
- 391400 nebo 391410/558420 – snížení OP dle § 8c,
- **558510/391500 nebo 391510 – tvorba OP dle § 8,**
- 391500 nebo 391510/558520 – snížení OP dle § 8,
- **559940/391900 nebo 391910 – tvorba účetních OP,**
- 391900 nebo 391910/559941 – snížení účetních OP.

Na účty řady 558 jsou účtovány vytvořené daňové opravné položky, na účty řady 559 jsou účtovány vytvořené účetní opravné položky.

Podrobný popis nákladových účtů k opravným položkám je zachycen v Tabulce 7, kde je odděleně uvedeno účtování o tvorbě a o snížení OP.

Tabulka 7: Nákladové účty opravných položek k pohledávkám

Účet	Název účtu	Náplň účtu
558110	Tvorba opr. pol. k pohl. § 8a soud	Tvorba OP dle § 8a soud ZIS i NAV
558120	Snížení opr. pol. k pohl. § 8a soud	Snížení OP dle § 8a soud ZIS i NAV
558210	Tvorba opr. pol. k pohl. § 8a ostatní	Tvorba OP dle § 8a ostatní ZIS i NAV
558220	Snížení opr. pol. k pohl. § 8a ostatní	Snížení OP dle § 8a ostatní ZIS i NAV
558410	Tvorba opr. pol. k pohl. § 8c	Tvorba OP dle § 8c ZIS i NAV
558420	Snížení opr. pol. k pohl. § 8c	Snížení OP dle § 8c ZIS i NAV
558510	Tvorba opr. pol. k pohl. § 8	Tvorba OP dle § 8 ZIS i NAV
558520	Snížení opr. pol. k pohl. § 8	Snížení OP dle § 8 ZIS i NAV
559940	Tvorba opr. pol. k pohl.	Tvorba OP ostatní nedaňové ZIS i NAV
559941	Snížení opr. pol. k pohl.	Snížení OP ostatní nedaňové ZIS i NAV

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetního rozvrhu

4.2.3 Rozbor skladby opravných položek

V této části analýzy je proveden rozbor skladby vytvořených opravných položek v letech 2017-2020. V jednotlivých tabulkách jsou zachyceny pohledávky po splatnosti a k nim vytvořené OP podle doby po splatnosti.

Vzhledem k velkému objemu položek pohledávek je pro firmu stěžejní rozdělení podle délky doby po splatnosti. Toto rozdělení vede k přehlednosti a systematickosti při posuzování daňové a účetní oprávněnosti tvorby OP. Intervaly doby po splatnosti jsou nastaveny tak, aby odpovídaly zákonným podmínkám a bylo možné s nimi snadněji pracovat.

V intervalu do 18 měsíců po splatnosti se nachází pohledávky, ke kterým se tvoří jak účetní opravné položky, tak daňové opravné položky. A to zejména takové, u kterých již nastalo soudní vymáhání, insolvence nebo jsou nad 12 měsíců a vytváří se k nim OP dle § 8c.

V období nad 18 měsíců a do 30 měsíců po splatnosti se vytváří opravné položky k pohledávkám u soudu a v kategorii ostatní ve výši 50 % daňově a 50 % účetně (nedaňově). OP k pohledávkám v insolvenčním řízení a dle § 8c jsou tvořeny ve výši 100 %.

Nad 30 měsíců po splatnosti se tvoří 100% daňové opravné položky s výjimkou promlčených pohledávek nad 36 měsíců po splatnosti, ke kterým lze tvořit pouze účetní OP.

Významnější objem pohledávek po splatnosti vzniká v systému ZIS, a to z evidentního důvodu, jelikož firma přísluší do specifického odvětví národního hospodářství a k ovlivnění výběru zákazníků má v tomto případě velmi málo možností.

V Tabulce 8 jsou vyčísleny vytvořené opravné položky (NAV i ZIS) za rok 2017, které jsou v celkové výši 11 166 tis. Kč. Z přehledu je patrné, že pohledávky do 6 měsíců činí 12 433 tis. Kč, což je 53,7 % z celkového objemu pohledávek po splatnosti. Zjištěný údaj je příznivý, protože u těchto pohledávek je velmi vysoká pravděpodobnost jejich vymožení.

Tabulka 8: OP rok 2017

(v tis. Kč)

Doba po splatnosti	Pohledávky po splatnosti NAV	OP NAV		Pohledávky po splatnosti ZIS	OP ZIS	
		daňové	účetní		daňové	účetní
do 6 měs.	3 874	0	230	8 559	105	913
6-12 měs.	220	0	110	1 494	286	636
12-18 měs.	149	16	110	991	589	285
18-24 měs.	253	204	49	557	426	131
24-30 měs.	94	62	32	579	410	169
30-36 měs.	62	62	0	744	699	45
36 měs. a více	616	609	7	4 981	4 863	118
Celkem	5 268	953	538	17 905	7 378	2 297

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů k ÚZ 2017

V Tabulce 9 jsou vyčísleny vytvořené opravné položky (NAV i ZIS) za rok 2018, které jsou v celkové výši 9 534 tis. Kč. Z přehledu je patrné, že pohledávky do 6 měsíců činí 11 008 tis. Kč, což je 55,1 % z celkového objemu pohledávek po splatnosti.

Tabulka 9: OP rok 2018

(v tis. Kč)

Doba po splatnosti	Pohledávky po splatnosti NAV	OP NAV		Pohledávky po splatnosti ZIS	OP ZIS	
		daňové	účetní		daňové	účetní
do 6 měs.	2 471	0	129	8 537	45	943
6-12 měs.	401	0	200	761	35	371
12-18 měs.	200	48	152	615	194	421
18-24 měs.	71	43	28	848	609	239
24-30 měs.	133	39	94	589	519	70
30-36 měs.	202	202	0	368	368	0
36 měs. a více	319	318	1	4 466	4 238	228
Celkem	3 797	650	604	16 184	6 008	2 272

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů k ÚZ 2018

V Tabulce 10 jsou vyčísleny vytvořené opravné položky (NAV i ZIS) za rok 2019, které jsou v celkové výši 9 949 tis. Kč. Z přehledu je patrné, že pohledávky do 6 měsíců činí 14 036 tis. Kč, což je 59,6 % z celkového objemu pohledávek po splatnosti.

Tabulka 10: OP rok 2019

(v tis. Kč)

Doba po splatnosti	Pohledávky po splatnosti NAV	OP NAV		Pohledávky po splatnosti ZIS	OP ZIS	
		daňové	účetní		daňové	účetní
do 6 měs.	4 352	0	157	9 684	38	1 058
6-12 měs.	1 124	163	480	865	209	328
12-18 měs.	660	281	379	424	150	274

18-24 měs.	324	181	143	363	261	102
24-30 měs.	129	66	63	331	207	124
30-36 měs.	33	33	0	714	714	0
36 měs. a více	558	543	15	3 980	3 718	262
Celkem	7 180	1 267	1 237	16 361	5 297	2 148

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů k ÚZ 2019

V Tabulce 11 je zachycen stávající stav vytvořených opravných položek k pohledávkám (NAV a ZIS) za rok 2020, které jsou v celkové výši 9 139 tis. Kč. Z přehledu je patrné, že pohledávky do 6 měsíců činí 11 545 tis. Kč, což je 58,8 % z celkového objemu pohledávek po splatnosti.

Tabulka 11: OP rok 2020

(v tis. Kč)

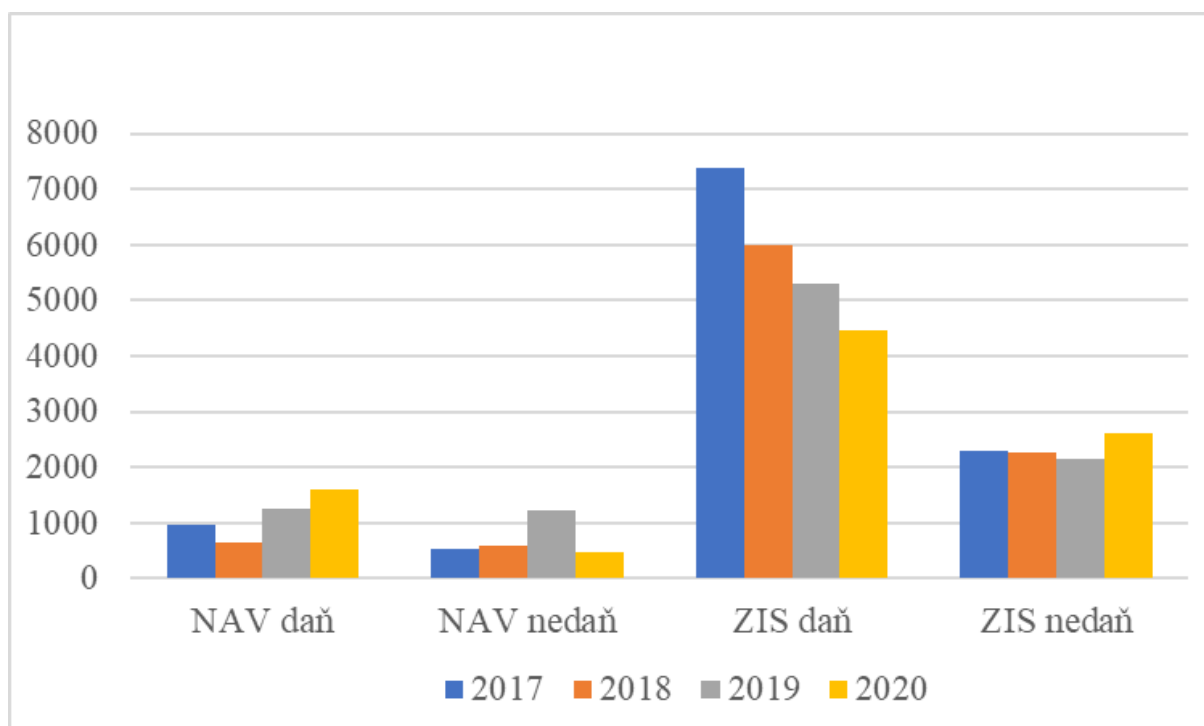
Doba po splatnosti	Pohledávky po splatnosti NAV	OP NAV		Pohledávky po splatnosti ZIS	OP ZIS	
		daňové	účetní		daňové	účetní
do 6 měs.	1 809	0	123	9 736	21	1 271
6-12 měs.	116	0	58	656	24	316
12-18 měs.	56	10	46	797	276	521
18-24 měs.	534	364	170	674	527	147
24-30 měs.	396	329	67	294	230	64
30-36 měs.	283	283	0	205	190	15
36 měs. a více	609	605	4	3 478	3 203	275
Celkem	3 803	1 591	468	15 840	4 471	2 609

Zdroj: Vlastní zpracování na základě podkladů k ÚZ 2020

Graf 1 Opravné položky znázorňuje celkový přehled vytvořených opravných položek za období 2017-2020 v systémech NAV a ZIS rozdělených na daňové a účetní (nedaňové). Ze získaných údajů je možné vyvodit, že v letech 2018-2020 došlo k poklesu vytvořených opravných položek, především v systému ZIS. Snížení bylo vyvoláno především zlepšením a zrychlením vymahatelnosti práva při soudních sporech, vylepšením vnitřního kontrolního systému a spolupráce s právními zástupci.

Graf 1: Opravné položky

(v tis. Kč)

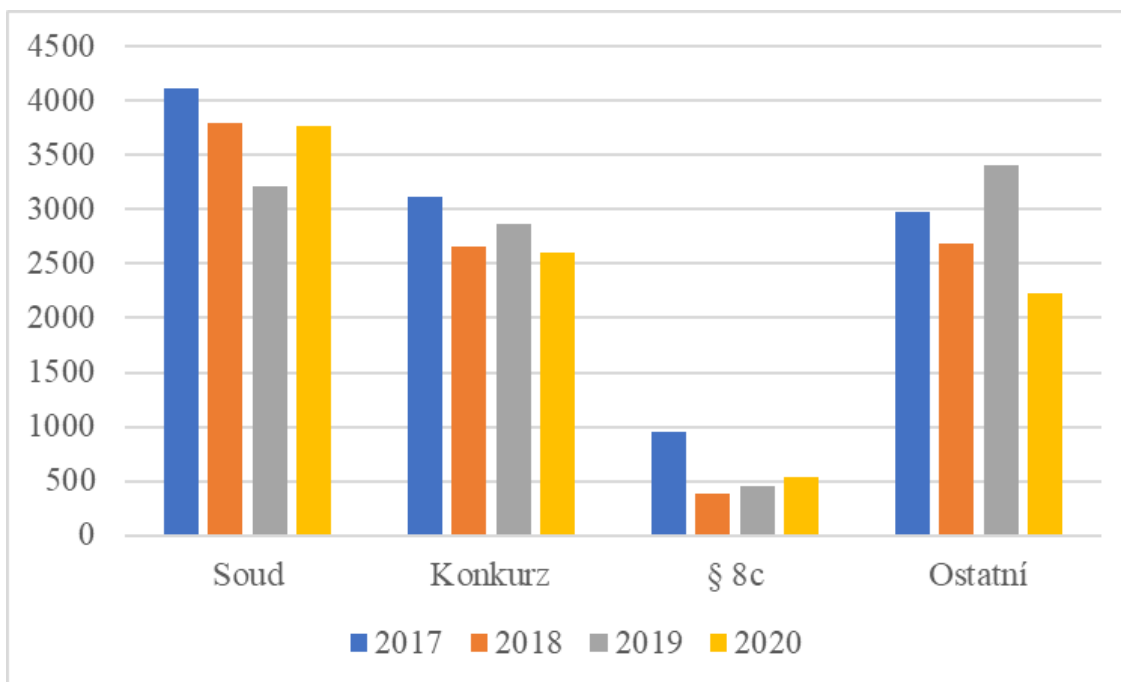
Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 2 zachycuje výši vytvořených OP dle jednotlivých kategorií. Z přehledu je patrné, že se projevil důraznější přístup k právnímu vymáhání pohledávek. Pokles opravných položek nastal v období 2018-2020 oproti roku 2017 u kategorie „ostatní“ a „§ 8c“.

Naopak došlo k mírnému zvýšení opravných položek v kategorii „soud“. Zvýšení opravných položek v této kategorii je pro firmu výhodnější z hlediska promlčení pohledávek. Promlčecí lhůta u pohledávek v kategorii „soud“ se po dobu tohoto úkonu staví. Dále v případě rozhodnutí soudu ve prospěch věřitele dochází k přetržení promlčecí doby a začne běžet nová desetiletá promlčecí lhůta.

Graf 2: Kategorie OP

(v tis. Kč)

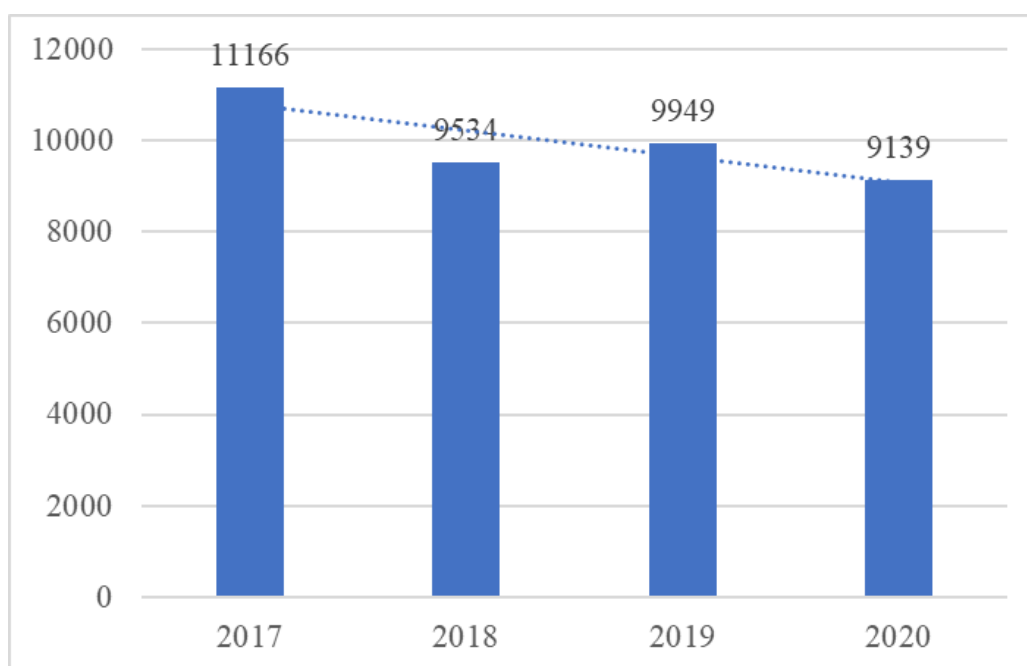

Zdroj: Vlastní zpracování

Celková výše vytvořených opravných položek v jednotlivých letech je prezentována v Grafu 3. Ze směru trendu lze usuzovat, že dochází k postupnému snížení objemu vytvořených OP.

Graf 3: Celkové OP

(v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.4 Odpisy pohledávek

Odpis pohledávek se provádí jak v průběhu roku, tak i na konci zdaňovacího období. V rámci vnitřního kontrolního systému je stanoveno, že lze odepsat na základě rozhodnutí účetní jednotky pohledávky malé hodnoty, u nichž by náklady spojené s vymáháním přesáhly hodnotu samotné pohledávky.

K odpisu pohledávek dochází na základě rozhodnutí účetní jednotky, která může odepsat pohledávku malé hodnoty do stanoveného limitu dle směrnice společnosti nebo na základě doporučení právního zástupce, který předkládá zdůvodnění k odpisu pohledávky obchodně-ekonomickému náměstkovi dané divize.

Z právního hlediska mohou vznikat odlišné důvody pro odpis pohledávky, například ukončení insolvence či konkurzu, výmaz z příslušného rejstříku nebo zjištění, že dotyčný dlužník zemřel. V případě dědického řízení nastávají dvě varianty. První, že se informaci dozví firma včas a přihlásí se do dědického řízení. Druhá, že dědické řízení již proběhlo a není možné se do něj přihlásit.

Na základě předložených rozhodnutí účetní zhodnotí celkovou uznatelnost odpisu pohledávky. Provede kontrolu, zda jsou splněny podmínky pro daňový odpis či se bude jednat o účetní (nedaňový) odpis. Zároveň s tím se stanoví, jestli dotyčná pohledávka bude evidována v podrozvahové evidenci na příslušném analytickém účtu. To se odvíjí od faktu, zda došlo k právnímu zániku pohledávky.

Firma má široké spektrum zákazníků, a proto dochází v praxi k mnoha situacím, kdy nelze ani přes veškerou snahu vymoci dlužnou částku. Z tohoto důvodu určitá část pohledávek spadne do kategorie promlčených pohledávek. Může nastat rovněž situace, že v rámci soudního řízení je žaloba zamítnuta z důvodu, že žalovaný zemřel. Firma se tuto informaci dozví až se značným zpožděním a nemá možnost se již přihlásit do dědického řízení. V těchto případech již není možný daňově účinný odpis pohledávky. Tato kategorie dle zjištěných údajů tvoří velmi malé procento z celkového objemu pohledávek po splatnosti.

V Tabulce 12 jsou zachyceny jednotlivé možnosti účtování odpisu pohledávek. Účet 546 je rozdělen analyticky pro daňový a účetní (nedaňový) odpis. Podrozvahové účty k odepsaným pohledávkám jsou vedeny samostatně pro Zákaznický informační systém a pro účetní systém Navision.

Tabulka 12: Účtování odpisu pohledávek

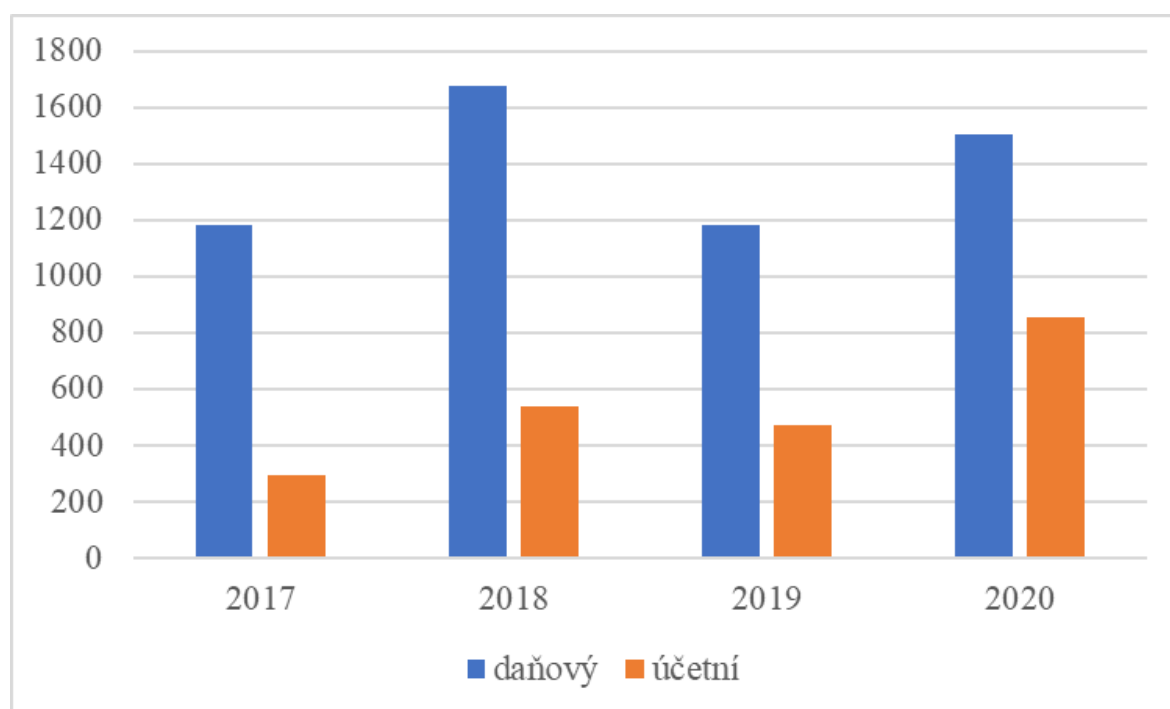
Strana MD	Strana D
546100 Odpis pohledávek NAV daňový	311300 Odběratelé NAV
546200 Odpis pohledávek ZIS daňový	311100 Odběratelé ZIS
546910 Odpis pohledávek NAV nedaňový	311300 Odběratelé NAV
546920 Odpis pohledávek ZIS nedaňový	311100 Odběratelé ZIS
759001 Odepsané pohledávky ZIS	799101 Protiúčet k odepsaným pohledávkám
759002 Odepsané pohledávky NAV	799101 Protiúčet k odepsaným pohledávkám

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetního rozvrhu společnosti

V Grafu 4 je vyčíslena skutečná tvorba odpisů pohledávek v jednotlivých letech 2017-2020. Z přehledu je zřejmé, že se firmě daří udržet účetní (nedaňové) odpisy pohledávek na minimální výši v přepočtu k celkovému objemu pohledávek firmy.

Graf 4: Odpisy pohledávek

(v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3 Vyhodnocení provedené analýzy

Na základě provedené analýzy lze konstatovat, že firma má dobře nastavenou politiku evidence a vymáhání pohledávek. Z údajů porovnávaných v letech 2017-2020 je patrný mírný pokles vytvořených opravných položek k pohledávkám. Ke zlepšení došlo především díky vylepšení nastavení vnitřního kontrolního systému a spolupráce s právními zástupci, která vede ke zrychlení vymáhání pohledávek při soudních sporech.

I přes velký objem pohledávek si firma udržuje velice dobrou míru vymahatelnosti. Společnost přistupuje k této složité agendě velmi zodpovědně.

Následující Tabulka 13 zachycuje souhrn celkových pohledávek z obchodních vztahů z údajů z Rozvahy řádku C.II.2.1. brutto a korekce. Dále je spočítáno procentuální vyjádření, kolik tvoří pohledávky po splatnosti z celkových pohledávek a jaký je objem vytvořených OP k celkovým pohledávkám společnosti. Lze konstatovat, že vzhledem ke skladbě pohledávek jsou dosažené výsledky na dobré úrovni.

Tabulka 13: Souhrnné ukazatele pohledávek

(v tis. Kč)

Rok	Pohledávky		Opravné položky	Procento (%)	
	celkem	po splatnosti		pohledávek po splatnosti	vytvořených OP
2017	124 086	23 173	11 166	18,67	9,00
2018	128 899	19 981	9 534	15,50	7,40
2019	125 320	23 541	9 949	18,78	7,94
2020	116 779	19 643	9 139	16,82	7,83

Zdroj: Vlastní zpracování

V současné době lze předpokládat, že objem dlužných pohledávek se bude navyšovat, jelikož celou ekonomiku postihuje dopad covidových opatření i rostoucí míra nezaměstnanosti, jenž bude mít vliv i na rozpočty domácností.

Dá se předpovídat, že bude přibývat občanů i firem, kteří nebudou schopni plnit své závazky a upadnou do dluhů. Z tohoto důvodu by se firma měla více zaměřit na posuzování svých obchodních partnerů kvůli případnému riziku nesplacení pohledávky.

4.4 Návrhy variantních řešení

V Tabulce 14 jsou navržena jednotlivá variantní řešení, kde je kalkulováno s rozdílným navyšováním procent celkové tvorby opravné položky a zkracováním délky lhůt po splatnosti. U varianty A i B jsou také vypočítány dílčí varianty AA a BB, které berou v úvahu změnu u výpočtu z 6 měsíců na 9 měsíců po splatnosti, a to z důvodu určitého zohlednění možnosti zaplacení pohledávky dlužníkem po zaslání upomínky či předsoudního upomenutí. Jednotlivé výpočty jsou provedeny na datech z roku 2019.

Tabulka 14: Návrhy variant řešení

Pohledávky	Stávající řešení	Varianta A	Varianta B
po splatnosti méně než	6 měsíců 2 %	3 měsíce 10 %	2 měsíce 10 %
po splatnosti	6-12 měsíců 50 %	3-6 měsíců 50 %	2-4 měsíce 30 %
po splatnosti			4-6 měsíců 50 %
po splatnosti více než	12 měsíců 100 %	6 měsíců 100 %	6 měsíců 100 %
za dlužníky v konkursním nebo vyrovnávacím řízení	100 %	100 %	100 %
které se promlčely a dosud nejsou odepsány	100 %	100 %	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.1 Varianta A

U varianty A je kalkulováno s tvorbou opravných položek k pohledávkám v kratších intervalech než u stávající varianty. V první fázi ve výši 10 % u délky 0-3 měsíce po splatnosti, a to z důvodu, že pokud dlužník nezplatí do stanovené splatnosti, je mu zaslána první upomínka a v následujícím měsíci druhá. Část těchto dlužníků spadá do kategorie, že jim není doručena faktura, tudíž netuší, že by něco dlužili. Po obdržení upomínky většinou pohledávku obratem uhradí. Firmě však vznikají vícenáklady spojené s vymáháním, jenž spočívají v práci zaměstnance, který musí sledovat úhrady pohledávek a zasílat upomínky.

Druhá fáze je 3-6 měsíců po splatnosti, kdy by se vytvořila opravná položka ve výši 50 %, zde je již zřejmé, že se dlužník k placení nemá. Někteří z dlužníků vyčkávají s platbou a reagují až na předsoudní upomenutí od právního zástupce nebo nereagují vůbec.

To nastává většinou v období po šesti měsících po splatnosti, a tudíž u varianty A bude k takovéto pohledávce vytvořena 100 % opravná položka, neboť začínají vznikat vícenáklady spojené s vymáháním jako je zaplacení soudního poplatku nebo náklady za poskytnuté právní služby.

V Tabulce 15 je přepočten stav opravných položek za rok 2019 dle navržené varianty A. Vypočtená změna se projeví především v účetních opravných položkách zvýrazněných v tabulce červeným podbarvením. Oproti stávajícím vytvořeným OP ve výši 9 949 tis. Kč dojde ke zvýšení o 1 382 tis. Kč na částku 11 331 tis. Kč. To se projeví jako nárůst OP oproti stávajícímu stavu o 1,1 %.

Tabulka 15: Varianta A rok 2019

(v tis. Kč)

Doba po splatnosti	Pohledávky po splatnosti NAV	OP NAV		Pohledávky po splatnosti ZIS	OP ZIS	
		daňové	účetní		daňové	účetní
do 3 měs.	4 147	0	415	8 882	2	888
3-6 měs.	205	0	102	802	36	383
6-12 měs.	1 124	163	961	865	209	656
12-18 měs.	660	281	379	424	150	274
18-24 měs.	324	181	143	363	261	102
24-30 měs.	129	66	63	331	207	124
30-36 měs.	33	33	0	714	714	0
36 měs. a více	558	543	15	3 980	3 718	262
Celkem	7 180	1 267	2 078	16 361	5 297	2 689

Zdroj: Vlastní zpracování

V Tabulce 16 je propočítaná upravená verze varianty A, a to tak, že místo 6 měsíců se zde počítá s údajem 9 měsíců po splatnosti. Vypočtená změna se projeví opět jen v účetních opravných položkách. Oproti stávajícím vytvořeným OP ve výši 9 949 tis. Kč dojde ke zvýšení o 1 000 tis. Kč na částku 10 949 tis. Kč. To se projeví jako zvýšení OP oproti stávajícímu stavu o 0,8 %.

Tabulka 16: Varianta AA rok 2019

(v tis. Kč)

Doba po splatnosti	Pohledávky po splatnosti NAV	OP NAV		Pohledávky po splatnosti ZIS	OP ZIS	
		daňové	účetní		daňové	účetní
do 3 měs.	4 147	0	415	8 882	2	888
3-9 měs.	619	41	289	1 357	199	579
9-12 měs.	710	122	588	310	46	264
12-18 měs.	660	281	379	424	150	274
18-24 měs.	324	181	143	363	261	102
24-30 měs.	129	66	63	331	207	124
30-36 měs.	33	33	0	714	714	0
36 měs. a více	558	543	15	3 980	3 718	262
Celkem	7 180	1 267	1 892	16 361	5 297	2 493

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.2 Varianta B

Varianta B je více rozfázována v kritériu doba po splatnosti oproti variantě A. Je počítáno s tvorbou 10 % u doby 0-2 měsíce po splatnosti. Dále je provedeno odstupňování po dvou měsících, kdy je ještě reálná šance na vymožení pohledávky. Poté se již vše řeší soudní cestou. U dlužníků, kteří jsou předáni soudu k vymožení, je situace se získáním úhrady pohledávky velmi nejistá, proto je ve variantě B zohledněno celkové dřívější vytvoření opravných položek, a to z důvodu věrného zobrazení hodnoty pohledávek v účetnictví.

V Tabulce 17 je přepočten stav opravných položek za rok 2019 dle navržené varianty B. Vypočtená změna se projeví opět v účetních opravných položkách. Oproti stávajícím vytvořeným OP ve výši 9 949 tis. Kč dojde ke zvýšení o 1 742 tis. Kč na částku 11 691 tis. Kč. To se projeví jako zvýšení OP oproti stávajícímu stavu o 1,39 %.

Tabulka 17: Varianta B rok 2019

(v tis. Kč)

Doba po splatnosti	Pohledávky po splatnosti NAV	OP NAV		Pohledávky po splatnosti ZIS	OP ZIS	
		daňové	účetní		daňové	účetní
0-2 měs.	2 716	0	272	8 100	2	810
2-4 měs.	1 604	0	481	1 026	0	308
4-6 měs.	32	0	16	558	36	261
6-12 měs.	1 124	163	961	865	209	656
12-18 měs.	660	281	379	424	150	274
18-24 měs.	324	181	143	363	261	102
24-30 měs.	129	66	63	331	207	124
30-36 měs.	33	33	0	714	714	0
36 měs. a více	558	543	15	3 980	3 718	262
Celkem	7 180	1 267	2 330	16 361	5 297	2 797

Zdroj: Vlastní zpracování

V Tabulce 18 je propočítána upravená verze varianty B, a to tak, že místo 6 měsíců počítáme s údajem 9 měsíců po splatnosti. Oproti stávajícím vytvořeným OP ve výši 9 949 tis. Kč dojde ke zvýšení o 277 tis. Kč na částku 10 226 tis. Kč. To se projeví jako nárůst OP oproti stávajícímu stavu o 0,22 %.

Tabulka 18: Varianta BB rok 2019

(v tis. Kč)

Doba po splatnosti	Pohledávky po splatnosti NAV	OP NAV		Pohledávky po splatnosti ZIS	OP ZIS	
		daňové	účetní		daňové	účetní
0-2 měs.	2 716	0	0	8 100	0	0
2-4 měs.	1 604	0	481	1 026	2	308
4-9 měs.	446	41	202	1 113	199	457
9-12 měs.	710	122	588	310	46	264
12-18 měs.	660	281	379	424	150	274
18-24 měs.	324	181	143	363	261	102
24-30 měs.	129	66	63	331	207	124
30-36 měs.	33	33	0	714	714	0
36 měs. a více	558	543	15	3 980	3 718	262
Celkem	7 180	1 267	1 871	16 361	5 297	1 791

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.3 Zhodnocení dopadu na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů

V případě zvýšení tvorby opravných položek k pohledávkám dojde u společnosti k snížení výsledku hospodaření a tím i k menší rozvrhové základně k výplatě podílu na zisku po zdanění. V našem případě to není v neprospěch akcionářů, ti nebudou znevýhodněni, neboť v případě vymození dlužné částky se zruší vytvořená účetní opravná položka a dojde k navýšení výsledku hospodaření v následujícím období, kdy se rozdělí více. Popřípadě se v dalším období účetní opravná položka zruší a k neuhrazené pohledávce se při splnění zákonných podmínek vytvoří daňová OP, čímž dojde ke snížení základu daně z příjmů.

V souvislosti se zlepšující se situací při vymáhání pohledávek soudní cestou je obvykle vymožen úrok z prodlení, což je určitá kompenzace toho, že nemohly být využity finanční prostředky z úhrad pohledávek. Dále často bývají nahrazeny i náklady nalézacího řízení jako jsou soudní poplatky, cestovné právního zástupce a jeho odměna. Zmíněné náklady

v předchozích obdobích snižovaly výsledek hospodaření. Efektivnější vymahatelnost těchto nákladů vede ke zvýšení výsledku hospodaření a v konečném důsledku je vyšší i rozvrhová základna pro výpočet podílů na zisku.

Dopad na základ daně v případě zvýšení tvorby účetních opravných položek není žádný, protože při porovnání stávající varianty a navýšené vybrané varianty u účetních opravných položek dojde pouze k tomu, že se sníží účetní výsledek hospodaření a paralelně při zpracování daňového přiznání se navýší základ daně o zvýšenou částku účetních opravných položek na řádku 40 daňového přiznání. Základ daně zůstane ve stejné výši.

4.5 Zhodnocení a výběr řešení

Při výpočtu jednotlivých variant je kalkulováno s tím, že společnost stabilně vytváří kladný výsledek hospodaření. Proto je možné navýšit tvorbu opravných položek k pohledávkám, která by reálněji odpovídala zobrazení pohledávek v účetnictví. Z hlediska procentního zvýšení se jedná o navýšení v rozmezí 0,2 % až 1,4 % oproti stávající verzi.

Na základě získaných údajů z let 2017-2020 se dá doporučit provést revizi OP k pohledávkám v kategorii u soudu. U pohledávek u soudu je výhodné provést daňový odpis ihned, jakmile soudní rozhodnutí nabude právní moci a je vykonatelné. A to bez ohledu, zda bude nebo bylo zahájeno exekuční řízení, neboť se tím minimalizuje budoucí riziko případného možného účetního (nedaňového) odpisu. Zároveň je nutné zrušit již vytvořené daňové opravné položky k těmto pohledávkám. I nadále budou tyto pohledávky vedeny v podrozvahové evidenci a v případě následného vymožení se zaúčtují do daňových výnosů.

Z výše provedených výpočtů je patrné, že společnost může uvažovat o posunutí hranice pro výpočet opravných položek k pohledávkám. Výhodou při navýšení tvorby opravných položek k pohledávkám je dosažení nižšího výsledku hospodaření.

Jedná se především o to, že společnost doposud nezískala finanční prostředky za úhradu svých pohledávek. Společnost je tudíž nemůže použít pro svoji provozní a investiční potřebu. Dlužné pohledávky jsou vykázány ve výnosech a zvyšují výsledek hospodaření. Paralelně k tomu se z vykázaného výsledku hospodaření počítají výplaty dividend, které v případě úhrady snižují množství použitelných finančních prostředků. Tím, že společnost nebude odvádět finanční prostředky ve větší výši, bude mít více volných peněžních prostředků, což povede k lepšímu zajištění platební schopnosti. Pro společnost je výhodnější mít finanční prostředky nyní. Firma

by takto získané prostředky mohla využít na inovace, jako např. pořízení majetku či zlepšení pracovního prostředí.

4.5.1 Výběr řešení

Na základě získaných údajů navrhuji zvýšit tvorbu opravných položek dle varianty B, která odpovídá popsanému procesu vymáhání pohledávek ve společnosti.

V Tabulce 19 je demonstrován možný vliv jednotlivých variantních řešení na výsledek hospodaření společnosti dle výsledných hodnot z Tabulek 15–18. Ze získaných údajů vyplývá, že nejlépe vychází varianta B.

Tabulka 19: Variantní řešení

(v tis. Kč)

Varianta	OP NAV		OP ZIS		Celkem OP
	daňové	účetní	daňové	účetní	
2019	1 267	1 237	5 297	2 148	9 949
A	1 267	2 078	5 297	2 689	11 331
AA	1 267	1 892	5 297	2 493	10 949
B	1 267	2 330	5 297	2 797	11 691
BB	1 267	1 871	5 297	1 791	10 226

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle preferované varianty B je v Tabulce 20 přepočten stav vytvořených OP k pohledávkám za aktuálně hodnocený rok 2020. Vypočtená změna se projeví pouze u účetních opravných položek. Vůči stávajícím vytvořeným OP, které jsou ve výši 9 139 tis. Kč, dojde ke zvýšení o 656 tis. Kč na částku 9 795 tis. Kč. To se projeví jako zvýšení OP oproti stávajícímu stavu o 0,56 %.

Porovnáním vypočítaných vyšších OP roku 2019 a roku 2020 lze dovodit, že navržené řešení má dopad především na oblast účetních opravných položek. Vyšší OP se projeví zejména nižším výsledkem hospodaření. Základ daně zůstane nezměněn, neboť vytvořené účetní (nedaňové) OP jsou vykázány na řádku 40 daňového přiznání. Tento řádek zvyšuje základ daně.

V případě vypočtené varianty B by došlo v roce 2020 ke snížení výsledku hospodaření o částku 656 tis. Kč, v roce 2019 ke snížení o částku 1 742 tis. Kč.

Tabulka 20: Varianta B rok 2020

(v tis. Kč)

Doba po splatnosti	Pohledávky po splatnosti NAV	OP NAV		Pohledávky po splatnosti ZIS	OP ZIS	
		daňové	účetní		daňové	účetní
0-2 měs.	1 458	0	146	8 024	0	803
2-4 měs.	248	0	74	1 232	11	367
4-6 měs.	103	0	51	480	10	235
6-12 měs.	116	0	116	656	24	632
12-18 měs.	56	10	46	797	276	521
18-24 měs.	534	364	170	674	527	147
24-30 měs.	396	329	67	294	230	64
30-36 měs.	283	283	0	205	190	15
36 měs. a více	609	605	4	3 478	3 203	275
Celkem	3 803	1 591	674	15 840	4 471	3 059

Zdroj: Vlastní zpracování

4.6 Shrnutí praktické části

Praktická část se v první fázi zaměřuje na analýzu dosavadního způsobu tvorby opravných položek a odpisů pohledávek, posouzení skladby a úspěšnosti jejich vymáhání. Následně je provedeno vyhodnocení a návrh variantních řešení navyšováním procent celkové tvorby opravných položek a zkracováním délky lhůt po splatnosti. Podrobně jsou popsány jednotlivé varianty a vypočítán dopad na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů.

V závěru praktické části je provedeno zhodnocení získaných údajů a vybráno optimální řešení popsaného procesu v rámci zachycení oběhu pohledávek v účetnictví účetní jednotky s dopadem na výsledek hospodaření.

5 ZÁVĚR

Bakalářská práce byla zaměřena na výběr optimální varianty tvorby opravných položek k pohledávkám a uplatňování odpisů pohledávek z hlediska jejich daňové uznatelnosti na základě provedené analýzy.

Teoretická část byla věnována vysvětlení základních pojmů a ustanovení potřebných při tvorbě opravných položek a odpisů pohledávek. Nejdříve byl charakterizován právní vznik pohledávek, kdy vzniká právo věřitele na zaplacení pohledávky. Jaký význam mají v rámci stanovení času prekluzivní a promlčecí doby, kdy je možné nebo nutné udělat vzájemný zápočet pohledávek a závazků. Dále bylo objasněno, co je důležité z pohledu insolvenčního, soudního nebo jiného řízení pro tvorbu opravných položek a odpisů pohledávek. Podrobně byly popsány důležité legislativní předpisy potřebné k rozhodování ohledně daňové uznatelnosti jak opravných položek k pohledávkám, tak i odpisů pohledávek. V jakém časovém období je lze vytvářet. V závěru teoretické části byl zrekapitulován vliv na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů.

V praktické části byla provedena analýza dosavadního způsobu tvorby opravných položek a odpisů pohledávek v konkrétní účetní jednotce. Nejdříve byla popsána skladba a postupy při vymáhání pohledávek. Tato fáze byla zaměřena především na objasnění interního principu tvorby opravných položek a odpisů pohledávek společnosti. Dále došlo k vyhodnocení provedené analýzy a návrhu čtyř variantních řešení s rozdílným navyšováním procent celkové tvorby opravných položek a zkracováním délky lhůt po splatnosti. Na základě porovnání jednotlivých variant byla vybrána a doporučena nejvýhodnější alternativa. Pomocí této varianty bylo vypočítáno možné navýšení opravných položek k pohledávkám zejména v oblasti účetních OP. V rámci navrhovaného řešení byl vyčíslen eventuelní dopad na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů.

Cílem práce bylo najít optimální variantu, která by vedla k volbě výhodné strategie při tvorbě opravných položek k pohledávkám a stanovení co nejsprávnějšího zachycení hodnoty pohledávek v účetnictví.

Vybraným tématem jsem se zabývala velmi dopodrobna, při výpočtech a hodnocení jsem vycházela ze svých dosavadních zkušeností. Mým cílem bylo navrhnout řešení, které by vedlo k snížení vykazovaného výsledku hospodaření. Respektive možnosti dříve použít tímto způsobem získané finanční prostředky. Neboť pro společnost je lepší mít peněžní prostředky

nyní, čímž se zvyšuje její platební schopnost. Následně může takto získané finanční prostředky dříve použít v rámci své provozní a investiční činnosti. Dále by navržené řešení umožnilo zachycení hodnoty pohledávek v účetnictví společnosti odpovídající aktuálnímu procesu jejich vymáhání.

Společnost by mohla na základě získaných údajů v rámci zpracování bakalářské práce zvažovat možnost posunutí hranice pro výpočet opravných položek k pohledávkám.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BĚHOUNEK, Pavel, 2020. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2020 s přehledy a komentáři změn*. Olomouc: ANAG, 343 s. ISBN 978-80-7554-248-9.

BREALEY, Richard A., Stewart C. MYERS and Franklin ALLEN, 2011. *Principles of Corporate Finance*. 10th ed. New York: McGraw-Hill/Irwin, 962 p. ISBN 978-0-07-353073-4.

BRYCHTA, Ivan et al., 2017. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2017*. 14. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 528 s. ISBN 978-80-7552-518-5.

BŘEZINOVÁ, Hana a Pavel ŠTOHL, 2020. *Účetní a daňová specifika společnosti s ručením omezeným 2020*. 4. vyd. Znojmo: SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ ZNOJMO, 126 s. ISBN 978-80-7610-000-8.

DĚRGEL, Martin, 2017. Opravné položky v účetnictví a daních. *Daně a právo v praxi*. Praha: Wolters Kluwer ČR, roč. XXII, č. 9, s. 20-25. ISSN 1211-7293.

DĚRGEL, Martin, 2019. K čemu u pohledávek slouží zákonné opravné položky. In: *portal.POHODA.cz* [online]. Jihlava: STORMWARE, 5. 6. 2019 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/k-cemu-u-pohledavek-slouzi-zakonne-opravne-pol/>

Divize, c2018. *VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.* [online]. Brno: VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST [2021-01-24]. Dostupné z: <https://vodarenska.cz/divize/>

DRBOHLAV, Josef a Tomáš POHL, 2011. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. 3. aktual. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 244 s. ISBN 978-80-7357-599-1.

KOUT, Petr a Tomáš LÍBAL, 2017. *Komplikované účetní případy a jejich daňové dopady*. 3. aktual. a dopl. vyd. Praha: 1. VOX, 360 s. ISBN 978-80-87480-55-7.

PILAŘOVÁ, Ivana, 2020. Odpis pohledávky. *Finanční, daňový a účetní bulletin*. Praha: Wolters Kluwer ČR, roč. XXVIII, č. 3, s. 48. ISSN 1210-5570.

PILAŘOVÁ, Ivana a Jana PILÁTOVÁ, 2018. *Účetní závěrka, základ daně, finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2018*. 9. aktual. a dopl. vyd. Praha: 1. VOX, 204 s. ISBN 978-80-87480-69-4.

SEDLÁKOVÁ, Eva a Zdenka CARDOVÁ, 2020. *Daňové a nedaňové výdaje 2020*. Český Těšín: Poradce, 344 s. ISBN 978-80-7365-440-5.

Společenská odpovědnost, c2018. *VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.* [online]. Brno: VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST [2021-01-24]. Dostupné z: <https://vodarenska.cz/spolecenska-odpovednost/>

Stručný profil společnosti, c2018. *VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.* [online]. Brno: VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST [2021-01-23]. Dostupné z: <https://vodarenska.cz/strucny-profil-spolecnosti/>

ŠTIKA, Zbyněk, 2017. *Směrnice o rezervách, opravných položkách, časovém rozlišení a kurzových rozdílech*. Brno: VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, s. 3.

ŠTIKA, Zbyněk, 2020. *Interní sdělení – ÚZ 2020*. Brno: VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, s. 7-13.

ŠTOHL, Pavel, 2020. *Daně 2020*. 7. vyd. Znojmo: SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ ZNOJMO, 197 s. ISBN 978-80-7610-002-2.

Úvod, c2018. *VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.* [online]. Brno: VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST [2021-01-23]. Dostupné z: <https://vodarenska.cz/>

Vnitropodniková směrnice: podrozvahové účty, 2018. *Účetnictví*. Praha: Svaz účetních České republiky, č. 2, s. 10-13. ISSN 0139-5661.

Zákon č. 89/2012 Sb.: Zákon Občanský zákoník, 2012. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: Aion CS [cit. 2020-11-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Zákon ze dne 3. 2. 2012 občanský zákoník. c1999-2020. In: *epravo.cz* [online]. Praha: epravo.cz [cit. 2020-11-03]. ISSN 1213-189X. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=74907&Section=1&IdPara=1&ParaC=2>

7 SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Tabulka 1: Podmínky vzájemného zápočtu	13
Tabulka 2: Posouzení účetního odpisu pohledávky	17
Tabulka 3: Podmínky, za kterých lze uznat daňový odpis pohledávky.....	18
Tabulka 4: Pohledávky splatné nebo vzniklé do konce roku 2013	24
Tabulka 5: Podmínky tvorby OP dle § 8c	26
Tabulka 6: Účty, na kterých se účtuje o opravných položkách k pohledávkám	33
Tabulka 7: Nákladové účty opravných položek k pohledávkám.....	35
Tabulka 8: OP rok 2017	36
Tabulka 9: OP rok 2018	37
Tabulka 10: OP rok 2019	37
Tabulka 11: OP rok 2020	38
Tabulka 12: Účtování odpisu pohledávek	42
Tabulka 13: Souhrnné ukazatele pohledávek	43
Tabulka 14: Návrhy variant řešení	44
Tabulka 15: Varianta A rok 2019	45
Tabulka 16: Varianta AA rok 2019	46
Tabulka 17: Varianta B rok 2019	47
Tabulka 18: Varianta BB rok 2019.....	48
Tabulka 19: Variantní řešení	50
Tabulka 20: Varianta B rok 2020	51
Obrázek 1: Způsoby soudního řízení.....	15
Obrázek 2: Způsoby výkonu rozhodnutí	16
Obrázek 3: Pohledávky, k nimž nelze tvořit opravné položky.....	21
Obrázek 4: Grafická podoba motta.....	30
Graf 1: Opravné položky	39
Graf 2: Kategorie OP.....	40
Graf 3: Celkové OP	40
Graf 4: Odpisy pohledávek.....	42

8 SEZNAM ZKRATEK

NOZ	Nový občanský zákoník (89/2012 Sb. Občanský zákoník)
ZoR	593/1992 Sb. Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů
ZDP	586/1992 Sb. Zákon o daních z příjmů
DPH	Daň z přidané hodnoty
OP	Opravná položka
MD	Má Dáti (strana účtu)
D	Dal (strana účtu)
EU	Evropská unie
NAV	Navision účetní systém
ZIS	Zákaznický informační systém pro vedení evidence o zákaznících
VH	Výsledek hospodaření

9 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I: Vzor Uznání dluhu, dohoda o jeho splacení

Příloha II: Vzor Podklad k ÚZ

Příloha II: Vzor Podklad k ÚZ

Pohledávky po lhůtě splatnosti - stav k 31.12.2020

divize:

NAV

dobu po splatnosti	pohledávky po splatnosti celkem NAV	pohledávky u soudu NAV						
		pohledávky u soudu nominál	vytvořené opr.položky k pohl. u soudu v Kč			vytvořené opr.pol. v %		
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní	
do 6 měs.	0,00		0,00	x			x	
6-12 měs.	0,00		0,00	x			x	
12-18 měs.	0,00		0,00	x			x	
18-24 měs.	0,00		0,00					
24-30 měs.	0,00		0,00					
30 -36 měs.	0,00		0,00					
36 měs.a více	0,00		0,00					
poskyt. zálohy	0,00		0,00	x			x	
celkem bez záloh	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			

dobu po splatnosti	pohl.v konkurzu nominál NAV	pohledávky v insolvenčním řízení - NAV					
		vytvořené opr. položky k pohl. v insolvenci v Kč			vytvořené opr.pol. v %		
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní
do 6 měs.		0,00					
6-12 měs.		0,00					
12-18 měs.		0,00					
18-24 měs.		0,00					
24-30 měs.		0,00					
30 -36 měs.		0,00					
36 měs.a více		0,00					
poskyt. zálohy		0,00	x			x	
celkem bez záloh	0,00	0,00	0,00	0,00			
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00			

dobu po splatnosti	pohl. s opr.pol. dle §8c	pohledávky NAV - 100% daňová opravná položka dle §8C					
		vytvořené právní položky			vytvořené opr.pol. v %		
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní
do 6 měs.		0,00		x			x
6-12 měs.		0,00		x			x
12-18 měs.		0,00		x			x
18-24 měs.		0,00		x			x
24-30 měs.		0,00		x			x
30 -36 měs.		0,00		x			x
36 měs.a více		0,00		x			x
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00			

dobu po splatnosti	ostatní pohledávky celkem	ostatní pohledávky - NAV					
		vytvořené opr.pol.k ostatním pohledávkám v Kč			vytvořené opr. pol.v %		
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní
do 6 měs.		0,00	x			x	
6-12 měs.		0,00	x			x	
12-18 měs.		0,00	x			x	
18-24 měs.		0,00					
24-30 měs.		0,00					
30 -36 měs.		0,00					
36 měs.a více		0,00	x			x	
poskyt. zálohy		0,00	x			x	
celkem bez záloh	0,00	0,00	0,00	0,00			
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00			

ZIS

dobu po splatnosti	pohledávky po splatnosti celkem ZIS	pohledávky u soudu. ZIS						
		pohledávky u soudu celkem	vytvořené opr.položky k pohl. u soudu v Kč			vytvořené opr.pol. v %		
			celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní
do 6 měs.	0,00		0,00	x			x	
6-12 měs.	0,00		0,00	x			x	
12-18 měs.	0,00		0,00	x			x	
18-24 měs.	0,00		0,00					
24-30 měs.	0,00		0,00					
30 -36 měs.	0,00		0,00					
36 měs.a více	0,00		0,00					
poskyt. zálohy	0,00		0,00	x			x	
celkem bez záloh	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			

dobu po splatnosti	pohl.v konkurzu ZIS celkem	pohledávky v insolvenčním řízení - ZIS					
		vytvořené opr. položky k pohl. v insolvenci v Kč			vytvořené opr.pol. v %		
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní
do 6 měs.		0,00					
6-12 měs.		0,00					
12-18 měs.		0,00					
18-24 měs.		0,00					
24-30 měs.		0,00					
30 -36 měs.		0,00					
36 měs.a více		0,00					
poskyt. zálohy		0,00	x			x	
celkem bez záloh	0,00	0,00	0,00	0,00			
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00			

dobu po splatnosti	pohl. s opr.pol. dle §8c	pohledávky ZIS - 100% daňová opravná položka dle §8C					
		vytvořené právné položky			vytvořené opr.pol. v %		
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní
do 6 měs.		0,00		x			x
6-12 měs.		0,00		x			x
12-18 měs.		0,00		x			x
18-24 měs.		0,00		x			x
24-30 měs.		0,00		x			x
30 -36 měs.		0,00		x			x
36 měs.a více		0,00		x			x
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00			

dobu po splatnosti	ostatní pohledávky ZIS celkem	ostatní pohledávky - ZIS					
		vytvořené opr.pol.k ostatním pohledávkám v Kč			vytvořené opr. pol.v %		
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní
do 6 měs.		0,00	x			x	
6-12 měs.		0,00	x			x	
12-18 měs.		0,00	x			x	
18-24 měs.		0,00					
24-30 měs.		0,00					
30 -36 měs.		0,00					
36 měs.a více		0,00	x			x	
poskyt. zálohy		0,00	x			x	
celkem bez záloh	0,00	0,00	0,00	0,00			
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00			

CELKEM

doba po splatnosti	pohledávky po splatnosti celkem CELKE	pohledávky u soudu celkem								
		pohledávky u soudu celkem			vytvořené opr.položky k pohl. u soudu v Kč			vytvořené opr.pol. v %		
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní	celkem	daňové	účetní
do 6 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
6-12 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
12-18 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
18-24 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
24-30 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
30 -36 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
36 měs.a více	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
poskyt. zálohy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
celkem bez záloh	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

doba po splatnosti	pohl.v konkurzu CELKEM	pohledávky v konkurzním a vyrovnávacím řízení celkem							
		vytvořené opr.položky k pohl. v konk. v Kč			vytvořené opr.pol. v %				
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní		
do 6 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
6-12 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
12-18 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
18-24 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
24-30 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
30 -36 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
36 měs.a více	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
poskyt. zálohy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
celkem bez záloh	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			

doba po splatnosti	pohl. s opr.pol. dle §8c	pohledávky - 100% daňová opravná položka dle §8C celkem							
		vytvořené právní položky			vytvořené opr.pol. v %				
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní		
do 6 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
6-12 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
12-18 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
18-24 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
24-30 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
30 -36 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
36 měs.a více	0,00	0,00	0,00	0,00					
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

doba po splatnosti	ostatní pohledávky CELKEM	ostatní pohledávky celkem							
		vytvořené opr.pol.k ostatním pohledávkám v Kč			vytvořené opr. pol.v %				
		celkem	z toho daňové	z toho účetní	celkem	daňové	účetní		
do 6 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
6-12 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
12-18 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
18-24 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
24-30 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
30 -36 měs.	0,00	0,00	0,00	0,00					
36 měs.a více	0,00	0,00	0,00	0,00					
poskyt. zálohy	0,00	0,00	0,00	0,00					
celkem bez záloh	0,00	0,00	0,00	0,00					
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

stavy účtů z účetnictví

stav k 1.1.2020	Kč	stav k 31.12.2020	Kč	obrat rok 2020	Kč	obrat rok 2020	Kč
účet 391100		účet 391100		účet 558110		účet 558510	
účet 391110		účet 391110		účet 558120		účet 558520	
účet 391200		účet 391200		rozdíl	0,00	rozdíl	0,00
účet 391210		účet 391210		účet 558210		účet 559940	
účet 391400		účet 391400		účet 558220		účet 559941	
účet 391410		účet 391410		rozdíl	0,00	rozdíl	0,00
účet 391500		účet 391500		účet 558410		účet 546100	
účet 391510		účet 391510		účet 558420		účet 546200	
účet 391900		účet 391900		rozdíl	0,00	součet	0,00
účet 391910		účet 391910				účet 546910	
celkem	0,00	celkem	0,00	celkem	0,00	účet 546920	
						součet	0,00

zpracoval(a):

datum: